

Christianshavneren

Bydelsavis nr. 5 Juni 2022 / 39.årgang

Man skal overholde dead-line!

I mange år har vi bragt et billede af det fantastiske kirsebærtræ i Beboerhusets gård i vort majnummer.

Men i år kunne naturen ikke overholde deadline. Som det er vor skik, er vi alligevel flinke, når vi kan. Så træet er tilgivet – og hermed et dejlig billede.

Tekst: poul

Foto: Henning

Christianshavnerprisen

Uddeling 2022

Ved en reception den 1. juni i Beboerhuset overrakte formand m/k for, Christianshavns Beboerhusforening Birna Jónsdóttir, foreningens pris til Birgitte og Svend Åge Schiermacher.

Prisen gives til en eller flere Christianshavner, der har ydet en indsats for at gøre Havnen til et dejligere sted at leve.

Og Birgitte og Svend Åge Schiermacher har lavet et kæmpe arbejde omkring registrering af udstyr i byrummet.

Måske har du mødt dem i gaderne, hvor de sammen med en gruppe interesserede *havnere* har byvandret, for nærmere at observere hvad der mangler af grønt og hvilepladser, toiletter, skraldespande og legemuligheder.

Parret udtrykte stor glæde over den anerkendelse for deres arbejde, som prisen udtrykker, samtidig bekendte gjorde de, at de syntes der måtte være andre som havde mere brug for pengene end de havde, og ville gerne give de 10.000 kroner videre. Derfor bad de Birna Jónsdóttir hjælpe dem med at finde nogen som virkelig har hårdt brug for støtte.. Dette blev mødt med stor applaus og folk gik omgående i gang med at diskutere hvem det kunne være. Når Beboerhusets bestyrelse og parret Schiermacher har besluttet det, vil det blive bekendtgjort her i avisen.

Tak til Christianshavns Beboerhusforening for en fin eftermiddag.

Tekst og foto: Marie Markus

TIL MINDE OM ARBEJDEREN,
TILLIDSMANDEN OG TIDLIGERE
STATSMINISTER
ANKER JØRGENSEN
13.7.1922-20.3.2016
DER LEVEDE NOGLE AF SINE
FØRSTE PÅR I DETTE HUS

Mindeplade for Anker J.

Den 13. juli er det 100 år siden, den tidligere socialdemokratiske fagforeningsformand og statsminister Anker Jørgensen blev født i et havehus på Højdevangs Allé 32 på Amager. Hans far Johannes Jørgensen døde året efter, hvorefter Anker og hans mor Karen Marie flyttede til en lille lejlighed i Amagergade 4 B, 3.sal. Efter moderens død i 1928 kom Anker i pleje hos sin faster i Bådsmadsstræde 10.

I anledning af jubilæet har Christianshavns lokalhistoriske Forening besluttet at opsætte en mindeplade på det hus, hvor Anker levede nogle af sine barndomsår.

Pladen afsløres ved Amagergade 4 onsdag 24. august kl. 18.30, hvorefter journalist og forfatter Alex Frank Larsen holder et foredrag om Anker Jørgensen i Beboerhuset i Dronningensgade kl.19.

Gratis adgang.

Vil du være vores kollega?

Vi hedder Susanne(t.h.) og Hanne og er frivillige skriver-'kvinder' på Christianshavneren. Vi er opsøgende i vores søgen efter gode Christianshavner-historier og har stor glæde af at møde butiksindehavere, kunstnere, forfattere- og ikke mindst unge og ældre Christianshavner med noget på hjerte.

Vi betragter ikke os selv som et nyhedsmedie, når vi kun udkommer en gang om måneden. Men vi følger med i det, der rører os på Havnen - og har brug for

flere kolleger. Vil du derfor være vores frivillige kollega? Vi holder fysiske og/eller digitale redaktionsmøder, byder ind med de gode historier vi hver især har, tager selv fotos - og har det sjovt undervejs.

Meld dig som skriver'karl' eller -'kvinde' - send en mail til: christianshavneren@beboerhus.dk med dit navn, kort om dig selv og kontakt info. Vi glæder os til at høre fra dig!

Vi klebager....

Enhver avis, med respekt for sig selv, har en spalte, hvor fejl og mangler i forrige nummer rettes. Således også på jeres lille avis. Det var galt med artiklen om Naturpotekets jubilæum: Bortset fra et billede, der var taget af den udsendte aktivist, troede vi, at de øvrige billeder var Naturpotekets. Lokalhistorisk Forening har gjort os opmærksomme på, at dette ikke er tilfældet, men at billederne er taget af Julie Rønnow, der selvfølgelig burde have været krediteret. Det er Julie så hermed - vi genkender jo Julies karakteristiske stil!

**Dead-line
for næste avis
er
22/8 2022 kl. 16**

En påmindelse

om at der ofte kommer vækst af blågrønne alger i voldgraven. Det kommer efter en længere periode med solskin, der sætter gang i væksten. De er meget svære at se med det blotte øje og er desværre ikke altid altid blågrønne, men kan være grønne, gule, brunlige eller ligge som en slimet masse i overfladen, eller ligne papirfnuller. De to fotos viser algevækst, det vides ikke om der er blågrøn algevækst, men det at der er kraftig algevækst kan være tegn på at der også kan være blågrønne alger.

Da de kommer oftes efter en længere periode med solskin og varme og hvor det kan være fristende for Fido at hoppe i og måske kommer til at sluge noget vand, er der hvert år hunde der bliver syge af en tur "i baljen".

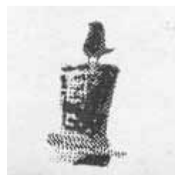
Hvert år er der en flere hunde her på Christianshavn der bliver syge og nogen er efterfølgende døde af forgiftning med blågrønne alger, da vandet i graven er folholdvis stillestående kan koncentrationen blive høj.

De to fotos er fra den 17.maj 2022

Katrine

e-mail: christianshavneren@beboerhus.dk
www.christianshavneren.dk

**Christianshavneren
bydelsavis**

Avisens formål er at oplyse og skabe debat om hvad der foregår i bydelen. Udgives af avisgruppen, grundlagt i 1983. Indlæg og annoncer kan lægges i avisens postkasse i **Beboerhuset, Dronningensgade 34, 1420 Kbh. K** Eller naturligvis sendes elektronisk,

Redaktion af dette nummer består af: Poul Cohrt (ansvh.) Ole Ullby Ole Kjær Nisted Søren Brix (web-avis) Susanne Munch Henning Nielsen Hanne Juul Nielsen Sidsel Winthrop Ruth Fabricius Katrine Helman)

Avisen omdøles til alle brevsprækker på Christianshavn, incl. Holmen, Margretheholm, Refshaleøen og Christiania. Den kan også hentes i Beboerhuset og på Biblioteket samt hos Irma og Superbrugsen.

Tryk Provins-Trykkeriet oplag 6.500

Redaktionen består af aktivister og har ingen fast træffetid.

Kontakt os og vi kommer tilbage for aftale af møde o.a.

Tlf. 3257 8890
Konto 1199 0001393758
CVR nr. 53 39 99 59
email:
christianshavneren@beboerhus.dk

Ny symaskine og endnu flere poser.

Sommerferien nærmer sig, og Plastikposefrit Christianshavn har lige en enkelt sydag inden ferien, og alle kan være med. Bare duk op - det er lørdag 18.6. kl 13 - 16. Du finder os i Beboerhuset, i Store Bjørn. Du kan følge os og finde mere information på facebookside "Plastikposefrit Christianshavn".

Der er planlagt nye sydage i efteråret, og her er mødedatoer for august og september:

tirsdag 9. august

kl. 18.30 - 21.30

lørdag 27. august

kl. 13 - 16

tirsdag 6. september

kl. 18.30 - 21.30

lørdag 24. september

kl. 13 - 16

Vi har været så heldige, at få doneret en symaskine af SuperBrugsen Chr Havns Torv. Vi siger mange tak. Det betyder, at vi bedre kan tilbyde "grej" og mulighed for aktivt at deltage i syning af poser til alle, der dukker op på vores sydage.

Det er altid rigtig hyggeligt at mødes i sygruppen. Nogle gange med kaffe og kage, måske sang og skøre historier og også plads til mere alvorlige beretninger. Vi bliver hver gang begejstrede over nye poser, nye designs og sjove måder at kombinere stof og farver.

*Go' sommer og vi ses, kh
Pose-damerne*

Vi savner Birte

Birte var en ven, en aktiv aktivist, et menneske, som havde fokus på retfærdighed og ordentlighed – kort sagt et af de fine, uundværlige mennesker, som vi ikke vil miste!!

Men det er desværre ikke noget alle vi, som gerne vil beholde det gode i vores liv, kan bestemme.

Birte Pedersen døde tidlig morgen den 23 april efter flere måneders indlæggelse dels på Bispebjerg Hospital dels på et aflastningshjem. Så vi kan sige, at hun fik fred, men når man kendte Birte, mens hun levede, så havde hun ikke tid til fred, der var for mange mennesker, som hun ville hjælpe, for mange vigtige sager i vores lokalområde, som hun måtte gøre noget ved osv. osv.

Birte var f.eks. en af åsagerne til, at vi ikke fik Eegeraths 55 meter høje huse på Krøyers Plads, hun var en utrættelig indsamler af størstedelen af de ca. 15.000 indsamlede protester, som vi afleverede på Rådhuset.

Da Trangravsbroerne skulle bygges, var hun meget aktiv i aktivistgruppen "Lad Havnen Leve" og nogen husker måske, at der blev ophængt et kæmpe banner på en husgavl mod kanalen ved Bodenholms Plads med opråbet "Lad Havnen Leve" flot syet henover hele banneret – det var Birte, som selv havde syet det pragtværk, som skulle minde os om, at

det var vigtigt også at give plads til masteskibene i Christianshavns Kanal.

Birte var også meget optaget af tilgængelighed i gaderummet, hun forsøgte at påvirke Københavns Kommune til at være omhyggelig med, hvor der blev anlagt handicap parkeringspladser, hun konfererede med kørestolsbrugere om deres parkeringsbehov og sendte derefter mail til forskellige medarbejdere i Teknik og Miljø Forvaltningen for at få etableret de nødvendige pladser – det lykkedes ikke alt sammen, men Birte gav sjældent op!

For hende handlede tilgængelighed også om fortovenes op- og nedkørsler og om trafiktheden i de smalle gader. Hun fotograferede ihærdigt den voldsomme trafiktheden i Prinsessegade, især af den store mængde af tunge lastbiler i den gade, hvor bydelens skoler og daginstitutioner ligger. Det lykkedes ikke Birte (eller nogen andre!!), at ændre på det, at Prinsessegade fortsat er den store trafikknude på Christianshavn, og det bliver desværre kun værre

og værre - men hun var naturligvis meget aktiv dengang busslusen på Holmen blev etableret, den skulle standse biltrafikken frem og tilbage til Holmen, men blev øjensynligt en belastning for "udviklingen af København", så den blev nedlagt igen, og Birte var naturligvis aktiv i arbejdet for dens genoprettelse – det blev desværre endnu et Sisfosarbejde.....

Da Christianshavns netavis, ChristianshavnsKvartaler opstod, så var hun parat til at være med både til at "opstøve" nyheder, men også til at sørge for at dokumentere med sit lille kamera - så der var altid mange gode muligheder for at møde Birte alle vegne.

Undertiden blev det dog hendes gode netaviskolleger, Knud Josefsen, som dokumenterede – f.eks. den dag, hvor Birte fik Christianshavns Lokaludvalgs Christianshavnerpris for sit fantastiske aktivistiske arbejde for et bedre Christianshavn! Den fortjente hun!

Heldigvis kunne Birte også både glæde sig og feste. Hun glædede sig over sin dejlige lille hund, Rufus, som var med til det meste og deres tætte venskab var så godt at opleve. Senere fik hun 2 dejlige børnebørn, som Birte med stor glæde og stolthed fortalte om og nød at være sammen med så meget som muligt – og hun holdt nogle dejlige fødselsdagsfester både for sig selv, men også for andre, hvis hun oplevede, at de ikke selv sørgede for at fejre dem selv, så sørgede hun for, at der blev festet, nogen gange som en overraskelse for fødselaren – det var tydeligt at hun nød at gøre andre glade.

Vi vil savne Birte, men vi vil heldigvis have al hendes dejlige aktivistiske gå-på-mod med os som en god følgesvend sammen med alle de glade minder og gode grin, vi har delt med Birte. Tak Birte for den du har været sammen med os!

Jane Lythans

Striben v/ Katrine

Debat og Læs

Lynetteholm er en skandale for klimaet og demokratiet

Skrevet af Troels Mau Thomsen, Den Grønne Ungdomsbevægelse

Da Lars Løkke og Frank Jensen tilbage i 2018 præsenterede projektet Lynetteholm, blev det gjort med en kinderæg-metaphor. Projektet var nemlig en tre-i-én løsning. Argumenterne er at Lynetteholm både kystsikrer, skaber flere billige boliger og aflaster Københavns jorddepoter. I Den Grønne Ungdomsbevægelse mener vi at dette kinderæg i så fald er råddent indeni. Og det er ret nemt at forklare hvorfor.

Dårlig kystsikring

Oceanograf Morten Holtegaard, der har været indkaldt som ekspert i transportministeriet til at belyse miljøkonsekvenser ved projektet, er tydelig i sin vurdering af at kystsikring både kan gøres meget hurtigere og meget billigere end Lynetteholm gør det.

Dårlig boligsikring

Lynetteholmen står først til at være færdig om 50-70 år og derfor afhjælper projektet ikke boligmanglen som København står overfor. Derudover er det egentlig aktuelle problem billige almene boliger, som de fleste kan betale. Andelen af almene boliger på Lynetteholmen er sat til 25%, hvilket Lars Weiss (S) selv har udtalt, ikke vil afhjælpe de stigende boligpriser. Derfor kunne et håb være at fremtidige byggeprojekter skulle omfavne en langt større andel almene boliger.

Dårligt ressourceforbrug

Derudover er det en myte at Københavns Kommune har brug for nye jorddepoter. I den kommende tid bliver der knaphed på ressourcer til kystsikring, og der kommer derfor til at være rift

om "overskudsgrunden", som ikke engang er tiltrækkelig ift. anlæggelsen af Lynetteholm. Dette kommer også til udtryk i regeringens egen affaldsaftale, som gør, at man kommer til at skulle betale for jord og ikke som før, indkassere penge for at modtage det. I skrivende stund står projektet til at skulle importere jord, og økonomisk hviler det ikke længere i sig selv, hvilket ellers var lovet.

Vi kræver demokratisering Så hvis et flertal på Christiansborg og Rådhuset stadig synes at Lynetteholm er et fremsynet projekt, på trods af dets råddenskab og de klimaomkostninger, der naturligt følger med, hvad der på papiret er, danmarkshistoriens største anlægsarbejde; så har han blot tilbage at forklare, hvordan vi får demokratisk sikring ved ordentlig borgerinddragelse og ordentlig inddragelse af de nabolande som også påvirkes af miljøkonsekvenserne ved Lynetteholm.

Boligmangel

Mange andre alternativer; tageligheder. <https://rgo.dk/vi-arbejder-for/tagboliger/> <https://www.tv2lorry.dk/kobenhavn/der-kan-findes-22000-boliger-under-kobenhavns-tage>

Boligmanglen om 10 år kræver andre overvejelser end et LH projekt, hvor boliger kan stå klar om 50-70 år

Lars Weiss udtaler selv at 25% almene boliger ikke afhjælper stigende boligpriser <https://www.information.dk/indland/2016/07/strategien-skafe-billige-boliger-koebenhavn>

Optimer

infrastrukturen ud af byen

Flere veje skaber mere trafik og flere bilister <https://baeredygtigtrafik.dk/lynetteholm-og-havnetunnel-vil-undergrave-alle-lokale-og-nationale-trafik-miljoe-og-klimamaalsaetninger/>

Kystsikring

Oceanograf: LH er dårlig kystsikring. Kan gøres hurtige og billigere <https://www.facebook.com/dengroenneungdomsbevaegelse/videos/552398386181005> "Miljøkonsekvensens fuldstændig utroværdig"

Jorddepot

Affald er ikke affald men kostbare ressourcer <https://www.regeringen.dk/media/9591/aftaletekst.pdf> Lynetteholmen skal betale for import af jord Side 9, pkt. 4 Vi kommer til at mangle jord til LH

<https://ing.dk/artikel/kronik-lynetteholm-holmene-skal-konkurrere-knap-overskudsgrunden-250518> "Overskudsgrunden" kommer fra unødige anlægsarbejde, som havnetunnelen <https://baeredygtigtrafik.dk/lynetteholm-og-havnetunnel-vil-undergrave-alle-lokale-og-nationale-trafik-miljoe-og-klimamaalsaetninger/>

Økonomiske udfordringer for LH

<https://ing.dk/artikel/brud-paa-principaftale-lynetteholmen-bliver-alligevel-ikke-selvfinansierende-237870>

Demokratisk underskud

Nabolande vil høres <https://arbejderen.dk/nyhed/oestersoelandefrygter-for-konsekvenserne-af-den-kunstige-oe-lynetteholm/>

HAR DU GIVET OS EN VÆLGERERKLÆRING?

N FOLKEBEVÆGELSEN MOD EU

Løgn og bedrag!

Med løgn, bedrag og frygt har EU-partierne fået afskaffet forsvarsforbeholdet. Krigen i Ukraine har skræmt mange, og på skændigste vis har ja-partierne udnyttet dette. De godt ved, at EU-hæren skal bruges til at sikre primært franske interesser i Afrika, og ikke til forsvar af Unionen.

Knapt er stemmerne talt op, før politikere og medier begynder at tale om at afskaffe de andre forbehold. Danmark skal fuldt og helt være med i den udemokratiske EU-stat!

Lige nu går det nemlig rigtigt stærkt med udviklingen hen mod en egentlig føderal EU-stat. Macron og kom-

missionsformand von der Leyen vil ha' en regulær EU-hær. Direkte EU-skatter og fællesregler for sundhedsvæsenet er de næste programpunkter. Macron og von der Leyen er endda parate til at ændre EU-traktaten.

EU-modstanderpartierne står svagt. Enhedslisten har afmonteret sig selv og vil i stedet satse på at ændre EU. Dansk Folkeparti er politisk svækket.

Der er i den grad brug for den tværpolitiske EU-modstand! Der er i den grad brug for Folkebevægelsen mod EU. Både i den hjemlige debat, og som vagthund

i EU-parlamentet!

Giv os en vælgererklæring, så vi kan stille op til EU-valget i 2024! Bliv medlem og vær med i kampen mod EU-staten!

Se her: <https://www.folkebevaegelsen.dk/vaelgerer-klæring/>

<https://www.folkebevaegelsen.dk/bliv-medlem/>

Kontaktperson til Folkebevægelsen mod EU

Birte U.Pedersen

Indre By/Chr.havns komiteen mod EU

Kontraster mødes! Vort eget kongeskib og den franske antiubådsfregat

LATOUCHE-TRÉVILLE.

Foto: Henning

En tur i Brugsen

Du skulle lige en tur i Brugsen den dag, tirsdag ved 16-tiden. Du gik på brostensfortovet, lidt forsigtigt, for der var nogle løse sten rundt omkring, og der ligger tit skrald, fordi det er svært at få fejlet ordentligt mellem stenene. Og Københavns Kommune, som jo har ansvaret for gaderengøringen, har ikke megen opmærksomhed på de steder, hvor de ikke kan komme til med en fejmaskine.

Du gik et stykke hen ad fortovet og gik så ud mellem 2 parkerede biler for at skrå over gaden til det modsatte fortov – også gennem det lille mellemrum mellem 2 parkerede biler. Du gjorde det for at spare lidt tid, men havde ikke tænkt på, at hele vejen rundt om gadehjørnet var tæt besat af restauranternes udeservering.

I dag var alle bordene tæt besat af højtalende gæster, varmelamperne var tændt så varmen bølgede rundt i fortovsrummet under de mørke presenninger. Du zigzaggede dig gennem det tætpakkede fortov rundt om hjørnet – og nåede ca. 10 meter frem, så var der plads til at gå almindeligt ... men 10 meter mere, så stødte du på en stor gruppe unge, som samlede sig rundt om et lille bord – de sad udenfor et pizzeria, og pizzabokserne strittede i alle retninger, mens snakken gik livligt. Du besluttede at gå ud på gaden, også fordi der var en kø ud på fortovet af kunder, som også var sultne.

Du måtte blive ude på gaden, for få meter længere fremme sad flere snakende grupper, skålende med store glas fadøl, købt inde på hjørnet i værtshuset, som havde sat flere og flere borde ud på det sidste. Det var tydeligvis populært, og da der ikke var plads nok rundt om hjørnet, så havde en gruppe taget stole og borde med over til det modsatte hjørne, hvor de spærrede for "indgangen" til fortovet.

Du valgte at gå over gaden til det modsatte fortov. Du ville nu sætte farten lidt op, men en stor gruppe mennesker havde samlet sig lidt fremme, mens de lyttede til en stor bred mand, som med høj stemme og fægtende arme, fortalte christianshavnerhistorier. Gruppen både lyttede til guiden, tog selfies med hinanden og snakkede på kryds og tværs. Så du måtte igen ud på gaden for at passere den myldrende gruppe.

Så valgte du at gå ad den lille sti langs kanalen. Der er opsat københavnerbænke langs gadesiden af stien, men du ville jo gerne se på de små både langs bolværket og om ænderne og svaneparret svømmede rundt i kanalen i dag. Bænkene var helt fyldt af mennesker, som spiste og drak, hvad de havde bragt med fra diverse indkøb fra bagerne eller andre take-away butikker i nærheden – og det

var bolværket næsten også. Foråret var tydeligvis kommet så meget frem, blevet så meget en realitet, at de fleste måtte ud i byen for at mødes – og det var tydeligt, at det ikke kun var christianshavnerne, for der var så mange sprog i luften, at man næsten ikke kunne forestille sig et mere kosmopolitisk miljø.

Du zigzaggede dig igen igennem "folkemængderne" langs kanalen – og i stedet for ænderne og svanerne, som ikke kunne ses dels grundet de mange mennesker dels fordi de nok slet ikke var der, så nød du de fine, mangefarvede blomsterkrukker, som hang hele vejen langs gelænderet ud til gaden – de var blevet opsat af en anonym person, som gerne vil hjælpe med at pynte på bydelen. Du fik også lige klemt dig igennem en kø af mennesker, som ventede på en af turbådene, som var på vej ind til stoppestedet nedenfor bolværket.

Så manglede du ikke meget for at være i Brugsen, men først skulle du over Torvegade, så du stillede dig op ved fodgængerfeltet og ventede på det grønne lys – der stod 96 sekunder på signallyset, og i alle 96 sekunder kørte bilerne, busserne og lastbilerne forbi tæt bag hinanden i én lang kæde - den sidste bil, der ikke nåede over for rødt lys, standsede halvt inde i fodgængerfeltet, for øv vi fodgængere nåede at begynde den hurtige færd over gaden, da det blev grønt for os, vi skulle skyndes os, vi havde 16 sekunder til at nå den anden side, Torvet. Nu skulle du bare skrå over Torvet for at nå Brugsens indgang – men Torvet har også sine "myldretider". Først skulle du passere en uregerlig cykelparkering, nogle skraldespande, store skilte, en kaffevogn og andre mobile handlende – derefter måtte du smutte igennem flowet til og fra Metrotrappen og til sidst var der nogle glade hjemløse, som dansede til musikken fra deres medbragte musikboks.

Men så var du endelig i Brugsen. Du kunne gå lige ind, finde en lille rulleboks til din taske og de indkøbte varer. Herligt at komme ind i roen, der var få mennesker derinde. Du tænkte, at du fremover må gå lidt oftere i Brugsen, der synes at være god plads i løbet af dagen – eller måske cykle noget mere, for der synes også at være bedre plads i de små gader end på fortovene i det københavnske hot spot, Christianshavn!

Inger Mondrup

Vigtige projekter på Christianshavn

trænger sig på

Nyholm er den smukke ø i den nordlige del af Københavns havn. Den er det historiske centrum for det danske rige og flåden. Samtidig er den en betydningsfuld del af vores lokale kultur her på Christianshavn.

Nyholm, som ejes af staten, har været højt på dagsordenen, siden det i forsvarsforliget i 2018 blev fastslået, at Forsvaret forlader den sydlige del af øen. I foråret 2020 var Københavns Kommune på banen med en melding fra et flertal om, at øen burde udvikles med respekt for øens historie.

Siden har vi ikke hørt meget om sagen. Bortset fra, at store dele af øen og næsten alle dens bygninger nu er blevet fredet.

I Socialdemokratiet i Indre By og på Christianshavn synes vi, at vi skal videre. I vores indspil til kommunens budgetforhandlinger for 2023 foreslår vi, at stat, kommune og fonde nu får gang i en proces med borgerinddragelse om øens anvendelse.

Der er mange muligheder, og vi lægger os ikke fast. Skal der være et arbejds museum, noget for alle aldre? Hvordan kommer de åbne arealer og vandfladerne bedst til deres ret? Forhindrer de nye fredninger planerne om et plejehjem på øen og, hvis ja, hvor i vores bydel får vi da placeret et plejehjem? Gerne med flexboliger og kombineret med ungdomsboliger og i denne valgperiode?

Hovedsagen er, at vi kommer videre og får skabt liv på øen. Og at dette nationale klenodie igen som tidligere bliver en integreret del af byen. Nyholm er for stor en rigdom til blot at lade stå til.

I vores indspil til budgetforhandlingerne foreslår vi også, at der kommer gang i etableringen af de såkaldte "trafikøer". Det er lokalområder med kun en ind- og udørsel for biler. Med trafikøerne henvises den gennemkørende trafik til få store gader. Sivetrafikken begrænses til gavn for de lokale boligmiljøer og svage trafikanter.

Borgerrepræsentation har

i flere år drøftet opdelingen af byens kvarterer i trafikøer. Vi synes, det går for langsomt. Vi foreslår, at vi nu kommer i gang på Christianshavn.

Christianshavn er under trafikalt pres. Det gamle Christianshavn byfortættes med nye bolig- og hotelprojekter. Mod nord kommer ny trafik til med Papirøen, Nyholm og Margretheholm. Og vigtigt: Byudviklingen på Amagers Østkyst og om lidt på Refshaleøen skaber mere gennemkørende trafik.

Regeringen har samlet flertal om at støtte en løsning for Torvegade, hvor motortrafikken samles i en enkelt bane i hver retning med fortrinsret til Movias busser. Det er helt rigtigt, at cyklerne på denne måde får prioritet, mens den gennemkørende biltrafik dæmpes. Vi støtter denne løsning.

Med dette udgangspunkt foreslår vi, at der afsættes midler til opdelingen af området fra Christianshavn til Margretheholm i et antal trafikøer. Vi peger på i alt fem trafikøer, men vi fore-

stiller os, at den nøjagtige udformning af projekterne sker med tæt borgerinddragelse. Og vi er åbne for, at man begynder i det små. Christianshavns Lokaludvalg arbejder med lignende forslag.

Hovedsagen er at problemerne nu håndteres. Når man bygger og udvikler så hurtigt, som det i disse år sker på Christianshavn, må trafikken tilpasses. Det må politikerne på Rådhuset erkende.

Erik Rasmussen, medlem af Christianshavns Lokaludvalg (S)

Jacob Fuchs, næstformand i Socialdemokratiet, Indre By og Christianshavn

Overvejer I at få altaner i jeres forening? Så er det en god ide at tage fat i en rådgiver. Vi er eksperter i renovering af andelsbolig- og ejerforeninger, og vi hjælper jer gennem hele processen.

Kontakt os, og gør jeres drømme til virkelighed i dag.
Se mere på: Bangbeen.dk

BANG & BEENFELDT OS
Rådgivende ingeniører

Vær med til at fejre sandkassens kulturhistorie

Danmarks første sandkasse blev anlagt på Christianshavn. Det skal markeres med en festlig begivenhed i børnehøjde den 22. juni kl. 15 -17 på Christianshavns Volds Legeplads.

I samarbejde med Teknik- og Miljøforvaltningen og Den Bemandede Legeplads inviterer Christianshavns Lokaludvalg til en festlig begivenhed for at markere, at Danmarks første legeplads blev anlagt på Christianshavn.

Det skete i 1908, da en lærer ved navn Dragehjem oplevede, at fattige børn i kvarteret ikke havde mulighed for at komme på stranden, gå i sand og bygge sandtårne og lignende. Der-

for tog han initiativ til, at der blev kørt sand fra Charlottenlund til legepladsen på Christianshavns Vold, hvorefter Danmarks første sandkasse opstod.

"Vi synes, det er en sød historie, som fortjener at blive markeret" siger Asbjørn Kaasgaard, formand for Christianshavns Lokaludvalg, og gør opmærksom på, at ideen til fejringen og markeringen oprindeligt udgår fra Christianshavns Legeplads.

Borgmestertale og skilte-kunst

Alle er velkomne til at tage del i begivenheden, som indledes med en velkomsttale fra teknik- og miljøborgmester Line Barfod og afslø-

ringen af et kunstværk, som tegneren Carl Quist-Møller står bag.

Derudover er Christianshavns børneinstitutioner også fået en invitation til at tage del i begivenheden, og arrangørerne bag håber på, at de vil slutte eftermiddagen af på Voldens Legeplads med et stykke sandkage og et glas saftevand.

Tid og sted

Onsdag d. 22. juni, kl. 15 -17 Legepladsen på Christianshavns Vold.

årlige medlemskontingent til 100 kr. og hvert møde man deltager i koster 10 kr. til sodavand, øl og kaffe/te.

Som nævnt holder Christianshavns Seniorklub snart sommerferie frem til 5. september, hvor der vil blive fremlagt et program for resten af 2022. Alle inereserede seniorrer på Christianshavn og Amager er velkomne til komme i Hal C's

mødelokale Arsenalvej 6 kl. 11.45.

Christiansborg har sat penge af til at forbedre cykelforholdene på Torvegade

Forligskredsen bag infrastruktureaftalen i Folketinget har frigivet penge til 39 forskellige cykelprojekter landet over. Forbedring af cykelforhold på Torvegade er blandt projekterne.

Der er ingen tvivl om at Torvegade trænger til et løft. Det har Christianshavns Lokaludvalg i mange år arbejdet for og det har i flere omgange ønsket sig forbedringer i gaden.

"Torvegade er en meget befærde gade og cykelstierne står ikke mål med kapacitetsbehovet. Så vi er glade for, at staten har givet tilskud til at ombygge strækningen til fordel for cyklisterne", siger Asbjørn Kaasgaard, formand for Christianshavns Lokaludvalg.

Kommunens anden løsningsforslag for Torvegade I 2020 gennemførte Teknik- og Miljøforvaltningen i Københavns Kommune en foranalyse af Torvegade med det overordnede formål at afdække mulighederne

for at forbedre cykelkapaciteten på strækningen. Christianshavns Lokaludvalg blev involveret i analysearbejdet, der resulterede i to forskellige forslag til ombygningen af Torvegade. Det ene mere indgribende overfor biltrafikken end det andet.

Ingen af forslagene blev imidlertid taget med i kommunens budget, men set i lyset af forligskredsens bevilling, vil dette forhold måske nu ændre sig.

"Måske er der nu et endnu større incitament for politikerne på Københavns Rådhus til at tilgodese en omlægning af Torvegade ved de kommende budgetforhandlinger, siger Asbjørn Kaasgaard, og fortsætter:

"I lokaludvalget håber vi på, at begge løsningsforslag til omlægning af Torvegade fortsat er i spil. I lokaludvalget har vi nemlig peget på det forslag, hvor den gennemkørende biltrafik begrænses mest muligt og hvor det kun er busser, som vil kunne køre igennem ved

Christianshavns Torv."

Lokaludvalgets begrundelse for at foretrække den løsning er bl.a., at den vil begrænse biltrafikken i Torvegade markant og forbedre luftkvaliteten og give mulighed for at skabe et mere attraktivt Christianshavns Torv.

Busbaner nedlægges og inddrages til cykelsti. Imidlertid lader det til at det projekt, som kommunen har fået tilskud til, er det andet forslag, hvor man vil nedlægge Torvegades busbaner i begge sider af gaden, dog ikke foran Christianshavns Torv. Dermed vil biltrafikken skulle dele plads med busserne og samtidig vil der blive etableret et signalsystem, som prioriterer busserne ind på strækningen. Nogle af de tilstødende gader til Torvegade vil også blive påvirket af ombygningen fx i form af ensretninger.

Lokaludvalget følger sagen og drøfter den i sit møde den 22. juni.

Kastanjetræerne på oven Vandet er også sprunget ud.

Foto: Henning

Christianshavns Seniorklub lever stadig

Tekst og foto: Bo

sange fra Højskolesangbogen.

Efter en noget famlende genåbning efter corona lock down har Christian-

shavns Seniorklub budt på et næsten fuldsat program samtlige mandage fra februar måned og frem til nu. 20. juni er sidste mødedag inden Klubben holder sommerferie frem til mandag den 5. september.

holdt foredrag, fortællinger eller ud af huset arrangementer. Det sidste har der ikke været meget af, udover et besøg hos Bogbinder Klara K i Overgaden Oven Vandet og en kommende sommerafslutning på Restaurant Lynetten den 20. juni.

Alle arrangementer er foregået i Hal C's mødelokale Arsenalvej 6 fra kl.11.45-14.15

Foredragene har hovedsageligt handlet om Christianshavn, hvor Klubben bl.a. har haft besøg af filmand Nils West og fotograf Pernille Kaalund og fortællingerne var som noget nyt i Christianshavns Seniorklub medlemmernes egne historier om eksempelvis længerevarende ophold i Kenya eller Grønland.

I marts afholdt Klubben sin årlige ordinære generalforsamling, og her besluttedes at sænke det

Mandagsarrangementerne begynder ofte med fælles spisning, hvor medlemmerne selv medbringer en madpakke, og hertil er det muligt at drikke en sodavand, en øl og kaffe eller te.

Hver den første mandag i måneden er der wienerbrød til kaffen eller teen, og programmet for den resterende tid de pågældende mandage er indbyrdes snak og fælles informationer med plads til

Fotograf Pernille Kaalund fortalte om tilblivelsen af sin fotobog om Christianshavn "Christianshavn Verdenshav uden for vinduet"

Fakta

- Torvegade benyttes ca. af ca. 3.300 cyklister om dagen

- Er en af Københavns mest befærdede gader

- Trafikombygningen er budgetteret til 53.847.568 kr. og tilskuddet fra Christiansborg lyder på 26.923.784 kr. Projektstrækningen er ca. 800 m lang fra Knippelsbro til Christmas Møllers Plads

CHRISTIANS HAVNS LOKAL UDVALG

Christianshavn skal have en ny bydelsplan

Christianshavns Lokaludvalg opfordrer christianshavnerne til at komme med input til en ny bydelsplan via lokaludvalgets digitale borgerpanel.

Christianshavns Lokaludvalg skal hvert fjerde år udarbejde en bydelsplan. Bydelsplanen skal beskrive kvarterer, kendetegn og udfordringer som er i bydelen og synliggøre de lokale udviklingsmuligheder og ønsker.

I slutningen af juni sætter Christianshavns Lokaludvalg derfor gang i en borgerpanelsundersøgelse, der skal give et overordnet afsæt til den nye bydelsplan for Christianshavn. Lokal-

flere christianshavnerne melder sig ind lokaludvalgets borgerpanel.

”For os i lokaludvalget er det vigtigt, at vi har en bred repræsentation af christianshavnerne i vores borgerpanel, så vi også har et bredt fundament at stå på i arbejdet med den nye bydelsplan for Christianshavn”, siger Asbjørn Kaasgaard formand for Christianshavns Lokaludvalg og fortsætter:

”Det er ikke en hemmelighed, at der er flest christianshavner fra ”gamle Christianshavn” med i borgerpanelet, og derfor vil vi også gerne have at flere fra Holmen, Margretheholm og

så alle kvarterer på Christianshavn er repræsenteret i panelet.”

På nuværende tidspunkt er der omkring 1200 medlemmer af Christianshavns borgerpanel.

Repræsentantskab skal inddrages og kvalificere bydelsplan

Bydelsplanen skal blive til i et samarbejde mellem Christianshavns Lokaludvalg, og alle de mange aktører på Christianshavn, der har lyst til at være med – det være sig borgere,

institutioner, skoler og erhvervsliv.

Lokaludvalget planlægger derfor også at holde et repræsentantskabsmøde i september 2022, hvor bydelens aktører inviteres til at deltage.

”Mødet er endnu ikke planlagt, men det er tanken, at der vil være faglige input om byudvikling og der vil også være en drøftelse af christianshavnernes svar på borgerpanelsundersøgelsen,” siger Asbjørn Kaasgaard.

Arbejdet med bydelsplanen forløber frem til marts 2023. Bydelsplanen vil også være et tema ved dette års

Christianshavnerdag, som lokaludvalget planlægger at holde søndag den 4. september 2022 kl. 11 - 16 i Sankt Annæ Gade.

FAKTABOKS

Om borgerpanelet

- Christianshavns Borgerpanel er et digitalt panel
- Alle christianshavnerne over 16 år kan tilmelde sig panelet
- Tilmelding sker på Christianshavns Lokaludvalgs hjemmeside: www.christianshavnslokaludvalg.kk.dk/borgerpanel
- Lokaludvalget står årligt for ca. 2-5 borgerpanelsundersøgelser.

Christianshavns Lokaludvalg er nedsat af borgerrepræsentationen efter indstillinger fra Lokalområdet.

Lokaludvalget fungerer som bydelens officielle repræsentation (inkl. nogen lokal myndighedsvaretagelse) og er især bindeled mellem bydelens borgere og rådhuset.

DIT LOKALE BYGGEMARKED

Fabriksområdet 56
Christiania
Telefon 32 54 79 24
Åbningstider:
man 12-18,
tir-fre 9-18, lør 10-18,
søn 11-18

CHRISTIANIA BILFRI BY
Følg os på Facebook & Instagram

udvalget ønsker, at endnu

Refshaleøen melder sig ind,

foreninger, lokale netværk,

Hvem skal have Havnens Pris 2022?

Christianshavns Lokaludvalg uddeler igen i år Havnens Pris, og du kan komme med forslag til kandidater til prisen.

Har du et bud på en person, en forening eller en institution, som har gjort en særlig indsats for bydelen og christianshavnerne, så send os mail med en kort begrundelse senest den 22. august:

christianshavnslokaludvalg@okf.kk.dk

CHRISTIANS
HAVNS
LOKAL
UDVALG

BLIV EN DEL AF CHRISTIANSHAVNS BØRGERPANEL

Christianshavns Lokaludvalg har oprettet et digitalt borgerpanel. Lokaludvalget sender mails ud til de christianshavnerne, der har tilmeldt sig borgerpanelet, og stiller dem spørgsmål om bydelens udvikling.

Det giver lokaludvalget mulighed for at holde sig orienteret om christianshavnernes syn på og ønsker for bydelens udvikling.

Lokaludvalget sender spørgeskemaer ud 4-6 gange årligt, og det er ikke et krav at besvare alle undersøgelserne.

Tilmeld til borgerpanelet på:
www.christianshavnslokaludvalg.kk.dk/borgerpanel

CHRISTIANS
HAVNS
LOKAL
UDVALG

En formiddag i det grønne

Øens Have og Byens Plantetorv er to oaser i Refshaleøens forladede industriområde. Her vælter afgrøder og blomster op det første sted, og det andet sted kan man hjemføre alle slags planter i pletter og krukker til stue, altan, gårdhave og byhave.

Vi går op gennem Øens Have og læser på pindene, hvad der dyrkes i de enkelte rækker. Nikker over løg, beder, radiser mm og udpeger sjældne sorter for hinanden. Charlotte kender alle navnene. Så følger jordbærbed og blomster og Åh lykkeligt smukke høns i den fineste hønsegård i ukrudt til maven. De bor i deres spisekammer og nyder tydeligvis livet. En flok skolebørn får undervisning og er dybt optagede, og som altid hilser havefolket venligt på os be-

vi er nødt til at beundre og dufte til hver eneste plante – og her er mange! Det geniale er, at planterne er inddelt i grupper efter deres behov for lys, skygge og pleje. Dette er amatørernes paradys og kendernes eldorado.

Vi har på forhånd aftalt ikke at købe noget, for jeg kommer tilbage efter ferien for at bestille en plantekasse, og Charlotte skal "bare kigge". Indtil det øjeblik jeg vender ryggen til, så slår hun til. Men fristelserne er også store. Inden længe har planten fået følgeskab af en fin lille frøpakke og to jordkugler med frø. De sidste bliver senere spredt i børnehaven på Bedsteforældredagen.

Mens en sommerbyge bryder løs udenfor, taler vi med

søgende.

Turen går videre, vi svinger rundt om et hjørne og ind i den kæmpestore forhenværende maskinhal, hvor duftene af de mange grønne planter slår os i møde. Intenst og vellugtende. Nu ved jeg, hvordan farven grøn dufter. Pernille tager smilende imod os, og så starter rundturen i slowmotion, for

Pernille. Hun sammensætter skræddersyede plantekasser efter behov for lys. Man kan desuden vælge kategori: stauder, krydderurter, blandet, stedsegrønt osv. Levering til kantsten med jord og leca-kugler. Krukker kan tilkøbes. Sådan en kasse må jeg have. Se hjemmesiden.

Regnen ophører, og vi går tilbage via Øens Have, som

stadig dufter grønt, men nu også af ozon. Her møder vi Anna Stine, som plukker ukrudtsblomster til buketter. Hun er buketansvarlig og binder alt fra vilde buketter til brudebuketter. Grøntsager og blomster vokser iblandet ukrudt. Det er med vilje. Ukrudtet må selvfølgelig ikke tage overhånd, men det må godt være her. Anna Stine forklarer, at de veksler afgrøder, så

jorden ikke udpines, men plejes. De dyrker bogstaveligt talt jorden. Hun fortæller også om skolehavernes genkomst, så nu har vi målet for næste udflygt i det grønne: Skolehaven Islands Brygge på Artillerivej.

Tekst: Susanne

Fotos: Charlotte

Så er Grønt Marked tilbage

Det første grønne marked blev afholdt i 2019. Det blev holdt for at undersøge, om der var interesse for et sådant marked. Marke-

det blev arrangeret af en gruppe af meget entusiastiske unge mennesker. Det undrede dem meget, at der var en fantastisk madscene i København, men ikke adgang til lokale producenter. Der var til gengæld mange supermarkeder, hvor man ikke umiddelbart kan mødes med producenterne. Ambitionen var derfor at lave et torvemarked som dem, der stadig eksisterer mange af i Sydeuropa og resten af verden.

Markedet fortsatte i 2020 og 2021. Interessen var imidlertid så stor for at handle direkte med producenterne, at der både i 2021 og i år er marked fra og med maj til og med december. Antallet af producenter der stiller op til markedet, er vokset støt siden starten i 2019. På nuværende tidspunkt er der 32 producenter. De kommer fra Danmark og Skåne – hovedparten dog fra Danmark. Generelt fokuserer producenterne på relativt få produkter, som de så til gengæld producerer til meget høj kvalitet.

Der er mange lokale producenter med på markedet. Øens Have, der ligger på Refshaleøen og er en af de største byhaver i Norden,

har deltaget. Det gør også Bygaard på Refshaleøen. De dyrker alle mulige slags svampe. Endelig deltager Lille Bakery også, der serverer mad og bagværk på lokale råvarer.

Det lykkedes at holde markedet igang under Covid-19. Det skyldes hovedsagelig, at det er et udendørsmarked. Faktisk er det lykkedes gruppen at udvide markedet til også at dække Nørrebro. Der er således nu Grønt Marked både på Refshaleøen og Nørrebro. Det at markedet fortsatte under Covid-19, har været en stor støtte for producenterne.

Lokalområdet er meget vigtigt for arrangørerne, der forsøger at sikre at markerne bidrager til det lokale fællesskab og gode madoplevelser blandt områdets beboere.

Info:

Markedet på Refshaleøen afholdes på pladsen over for Lille Bakery (Refshalevej 213A). Normalt er markedet den første søndag i hver måned fra maj til december. Det betyder, at der er markedsdag den 3. juli og 7. august. Datoerne for resten

producenter der deltager samt hvilke datoerne, hvor der er marked.

<https://www.groentmarked.dk/>

Grønt Marked er en forening startet af en gruppe frivillige, der kommer fra Italien, Australien, England, Argentina og Danmark. Det er også grunden til, at det meste af foreningens kommunikation foregår på engelsk. Hvert marked bliver afholdt med bidrag fra lokale frivillige, som ønsker at hjælpe til med at gøre markerne en permanent del af bylivet. Har man forslag eller lyst til at være med som frivillig kan man læse mere på hjemmesiden og kontakte foreningen per mail.

Tekst: Henning

Billeder: Troels og Henning

af året er endnu ikke endelig fastlagt. Markedet afholdes fra kl. 10 til 15.

Man kan følge Grønt Marked på deres Instagram side (@groentmarked) og på Facebook. Der er også en hjemmeside for markedet, hvor man bl.a kan se, hvilke

NATURKLUMMEN Juni 2022

Vi har været heldige at opleve en flot og meget solrig forsommer i år.

Derfor er denne periode med regn virkelig tiltrængt og har sat fut i alt det grønne.

De store træer er nu sprunget ud. Kastanje, hvidtjørn, kaprifolie og syren synger allerede på sidste vers og er ved at blive overtaget af hylde, roser, vilde urter og blomstrende haver. Sommerfugle, bier og andre insekter summer rundt imellem dem og er atter vågnet op til en ny cyklus.

De forskellige sommerfugle og insekter er ofte afhængige af specifikke planter, hvor de lægger deres æg

Blomster i halvild have til glæde for bier, insekter og sommerfugle

og larver, derfor lader vi så mange vilde plantearter stå til glæde for dem. Sommerfuglen Aurora er f.eks. afhængig af løgkarsen og 'Det hvide W' af elmetræet. Hver gang vi mister en urt, mister vi en større cyklus af lokal biodiversitet.

Tudserne kvækker lystigt omkring ferskvandshullerne ved Refshalevej, hvor den lille vandsalamander

også holder til.

Der bliver bygget reder og ruget igennem for tiden og de første dyreunger har set dagens lys, desværre ofte til glæde for ræve og måger, som betragter dem som en delikatesse. De fugle, der ruger inde i rørskovene, forsvinder desværre i antal, fordi de ofte bliver spist af ræven.

Gæssene er altid de første, men ællinger, blichøns og svaneunger ses også i halen på deres mor. Ænderne og blichønsene er faktisk allerede i gang med det andet kuld. Især gæssene er blevet meget dominante ved Ravelinen.

I gamle dage ynglede gæssene kun i Ydre Stadsgrav og svanerne i Indre Stadsgrav, de kunne ikke sammen, men nu er det nærmest omvendt.

Det gamle svanepar, der besad Kaninøen, kunne ikke fordrage gæs, så gæssene blev altid jagtet til de forsvandt.

Vores nuværende svanepar, der har rede på Kaninøen,

har fået 2 små unger. Dette svanepar er åbenbart mere tolerant, over for gæssene, eller måske det bare har opgivet at jage dem væk pga. gæssenes store antal.

Svaneparret, i Ydre Stadsgrav, som nogle kalder Per og Karen (det par kan man læse om på vores hjemmeside under publikationer / naturklummen fra september 2018) er blevet hjulpet lidt af os mennesker de sidste 2 år i form af en rævesikker tømmerråde. Parret fik 6 fine dejlige ællinger udklækket på mors dag, som alle har det godt.

De 3 store unger fra sidste sommer ses ofte komme flyvende og kredse et par gange rundt om deres forældre for derefter at flyve væk igen. Hvis man følger de forskellige svanepar gennem årene, opdager man, at de har meget forskellige personligheder og temperamenter, lige som os mennesker.

Som noget helt nyt er der i år et fiskehejrepar, der har bygget en kæmpe rede på Kaninøen med 3 store unger. Det er første gang, det sker. Man kan tydeligt se reden, hvis man står ved spejdnernes hus i parken på Syddyssen. Fiskehejrerne forsvinder som regel i yngleperioden, hvor man kun ser få fiske rundt omkring i vandkanten. Om vinteren opholder der sig til gengæld op til 35 fiskehejrer, der sidder og slapper af på Kaninøen.

Gøgen, som før har ynglet her, har de sidste par år desværre bare bevæget sig hurtigt igennem området og kun gjort sig bemærket med et enkelt kuk-kuk!

Nattergalen er heller ikke dukket op i år.

Mange arter er desværre helt eller delvist forsvundet gennem årene, f.eks. er flagermusene på stor tilbagegang, og ugerne er for længst forsvundet på Christianshavn.

Dette kan have mange årsager såsom, lys- og støjforurening, menneskelig aktivitet, tab af gamle træer, renovering af alle lofter, bebyggelse, hvor der før var grønne uforstyrrede områder.

Vi kan dog stadig glæde os over, at vi har formået at forsvare et flot naturområde midt i byen, hvor man kan få mange fine naturoplevelser.

Man kan være heldig at se

isfuglen, som holder til i Ydre Stadsgrav, hvor der er mange uforstyrrede steder med uplejet natur med træer og buske, der hænger ud over vandkanten, så de kan fiske. Vi har også et væld af småfugle, som yngler her og tager ophold på deres trækruter.

De vilde dyr er meget pressede i byudviklingen, på land og til vands.

Da de udbyggede Holmen, fik Christiania en kæmpe invasion af pindsvin, der flygtede herover.

Nu er det rævebestanden, der er eksploderet, efter at de nordlige grønne områder er blevet bebygget og invaderet af os mennesker bl.a. på Margretheholmen og Refshaleøen. Pindsvinene er derfor så godt som helt forsvundet, spist af rævene. På den måde oplever vi byens trængte vilde dyrs kampe for overlevelse i Københavns byudvikling, på Christiania.

Heldigvis er der nogle kommuner, der arbejder for gode løsninger:

I tv-avisen d. 9/6 var der et fint indslag om kvashegn. Renosyd er ved at lave et projekt på skoler og fællesarealer i Skanderborg og Odder kommune. De laver kvashegn, som børnene fylder op med haveaffald, der normalt bliver betragtet som affald og brændt – derved mindsker det udledning af CO₂.

Dette gode projekt skal derudover bruges i undervisning samt til forskning i udvikling af biodiversitet ved at undersøge, hvilke dyr der flytter ind.

Dette projekt kunne Københavns kommune og kultur-

Bynaturen er desværre i stor nedgang i Københavns kommune, som ellers prøver at bryste sig af at være grønne. Kommunen donerer så plantekasser til institutioner og andre steder i bybilledet, mens der ødelægges

og bebygges på de efterhånden hurtigt svindende grønne arealer med vild natur og en rig biodiversitet.

Der har derfor nærmest rejst sig en større folkebevægelse af folk og foreninger, som prøver at råbe politikerne op for at bevare de mest artsrige rester af ubebygget natur, f.eks. Amager Fælleds Venner, Fiskerhavns Venner, Stop Lynetteholmen, Nordhavns Naturvenner, som for nylig har lavet en kæmpe demonstration for byens natur.

Ud over Christianias kamp for bevarelse af naturen og biodiversiteten foregår kampen mange steder i byen. Det sidste nye udspil, fra staten til Christiania, er, at hvis vi ikke går med til at sælge 15.000 m² byggeterræn til bebyggelse af almennyttige boliger i centrum af Christiania, truer de med at slippe fanden løs på Voldene. Det er ikke rimeligt.

arvstyrelsen lære noget af.

Rigtig god sommer til alle!

Læs mere om vores lokale natur på: www.christianshavns-frie-natur.dk

Almene boliger eller flydende ungdomsboliger på Christiania

Henrik Valeur, arkitekt-urbanist

Christiania er bygget på en fantasi – fantasien om en anden måde at leve, bo og være sammen.

Ifølge forfatteren Ursula Le Guin er fantasien ”menneskets nyttigste værktøj ... en grundlæggende måde at tænke og en afgørende måde at blive til og være menneske”.

Det kræver fantasi, at forestille sig en forladt militærkaserne omdannet til en fristad for fredselkende hippier.

Det omgivende samfunds mangel på fantasi gør, at det ikke kan forestille sig Fristaden udvikle sig til andet end en ’normal’ by. Det er denne fantasiløshed der kommer til udtryk i regeringens ønske om at etablere 15.000 m2 almene boliger på Christiania.

Men dette ønske afspejler også en manglende forståelse for og fordom overfor det anderledes.

I DR-dokumentarfilmen ’Dagbog fra en Fristad’ fra 1976, følger man et eksperiment, hvor familien Hansen fra Hedehusene, der er imod Christiania uden nogensinde at have besøgt stedet, flytter ind i et kollektiv på Fristaden i en uge.

Filmen indledes med, at faren, jord- og betonarbejder Eli Hansen, giver udtryk for sin mening:

”Min mening om Christiania, sådan umiddelbart, det er jo luk det lort.”

Da moren, hjemmehjælper Lise Hansen, som i begyndelsen mener, at Christiania er ”en stor hashbule, som bare skal lukkes” i slutningen bliver spurgt, om hun stadig mener det samme, svarer hun:

”Nej, for jeg mødte så mange mennesker og de hjalp hinanden, de kom hinanden ved, som de selv sagde ’de virkede sammen’, de lavede ting sammen og de tog sig af børnene sammen. Hvis jeg selv blev syg og brød ud af systemet, ikke kunne følge med i ræset, så tror jeg de mennesker ude på Christiania bedre ville kunne hjælpe mig end hvis jeg f.eks. kom på statshospitalet.”

Denne film kom til at ændre mange danskeres opfattelse af Christiania og havde betydning for beslutningen om at udsætte rydningen af Fristaden. Men med tiden

aftager forståelsen og fordommene vender tilbage. Måske det er tid til en genudsendelse eller, endnu bedre, en ny dokumentar om et nyt eksperiment.

For, som Eli Hansen afslutningsvis siger: ”Jeg er sikker på der er noget rivende galt, men jeg er ikke sikker på det er på Christiania det er galt.”

Der er mange mennesker, ikke mindst unge, som også i dag gerne vil bo på Christiania, men det er de færreste af dem, som har råd til at bo i almene boliger – eller lyst til det. For almene boliger er ikke bare dyre, de er også kedelige.

Det så ud som almennyttigt boligbyggeri, det familien Hansen boede i ude i Hedehusene, og det var de tilsyneladende glade for, men i løbet af eksperimentet kom de dog til den erkendelse, at der også skal være plads til andre måder at leve end deres egen.

Man kan komme det anderledes til livs ved enten at fjerne det eller ved at udvande det. Det var det første den daværende regering ønskede og det er det sidste den nuværende regering forsøger.

Hvis der opføres 15.000 m2 almene boliger på Christiania, vil det fuldstændig forandre Fristaden.

Man vil være nødt til at bygge tæt og højt, som man gjorde med det spekulationsbyggeri der blev opført på brokvartererne omkring forrige århundredeskifte, og som man siden det seneste århundredeskifte har gjort det omkring havnen. Man vil nok også rive eksisterende bygninger ned for at bygge nyt, som man gør i de såkaldte ghettoer, men faktisk har de selvbyggede og selvindrettede boliger på Christiania jo vist sig, at være langt mere holdbare end velfærdsstatens store boligbyggerier, som nu i stor stil rives ned, fordi de var af for ringe kvalitet og, som højhusbyggeriet i Brøndby Strand, fyldt med gift.

Undervejs i den gamle dokumentarfilm siger Eli Hansen, efter et fællesmøde, hvor man har diskuteret myndighedernes ønske om, at rive nogle af ejendommene på Christiania ned:

”Såvidt jeg forstår, er det et af de sidste virkelig grønne områder der er tilbage i hvert tilfælde af Københavns Volde, i det hele taget her på Amager, hvor der virkelig er noget miljø. Og der lå planlægningen i retning af, at der skulle køre nogle mo-

torveje igennem, der skulle bygges nogle ejerlejligheder, og der skulle bygges noget spekulationsbyggeri. [Men] Christiania i den form som det i dag eksisterer, er for folk som har flyttet fra de høje huslejer og er flyttet herud og har indrettet sig.”

For unge mennesker, som gerne vil bo på Christiania, og som ikke har råd til en dyr husleje eller lyst til at bo i et kedeligt moderne boligbyggeri, kunne selvbyggede småhuse, som der allerede findes mange af på Christiania, være en mulighed.

De 15.000 m2 boliger, som staten ønsker opført, vil formodentlig give plads til ca. 300 beboere. Hvis unge i stedet selv opførte deres egne småhuse kunne man nøjes med ca. 5.000 m2 til det samme antal beboere.

Det er stadig mange m2 at indpasse på de eksisterende landarealer i Christiania. Men Fristaden har også et stort vandareal, nemlig Stadsgraven.

Vi ønsker, at Christiania fortsat skal være et sted for eksperimenterende livs-, bo- og samværsformer. Derfor foreslår vi, at der skabes plads til flere unge, som deler Fristadens værdier. Unge som ikke ønsker, at være en del af konkurrencestaten og forbrugerkulturen – af ”ræset” som Lise Hansen kaldte det – men vil leve i harmoni med hinanden og naturen.

For mange af dem er Christiania måske allerede deres hjem, også selvom de (endnu) ikke bor der, for, som Ursula Le Guin videre skriver: ”Et hjem er ikke et sted, men

Forslaget til flydende ungdomsboliger er udarbejdet gennem workshops på Gallopperiet, Stadens Museum, Christiania og på Maskine Maskine Amager af brugere af dette sted, tidligere beboere i det flydende fristed i Erdkehlgraven, kunstnere, arkitekter og arkitektstuderende: André Caetano, Anna Therese Olrik, Dima El Solh, Francisca Calderon, Giorgiana Grant, Jan Bille, Henrik Valeur, Lars Van Deurs, Luna Dixen, Marie Liberati, Martin Bech, Noline Bram, Nicklas Bøeck, Peter Franceschi, Robert Ludwig Højbjerg, Søren Bisper, Søren Dixen, Vår Starbo Lind, Yechiela Pojanamesbaanstit og Yuxiang Li.

en fantasi. Det forestillede hjem er noget der bliver til. Det er mere virkeligt end noget andet sted.”

Vi foreslår, at der etableres flydende ungdomsbofællesskaber, som gradvist kan udvikles, tilpasses og forandres, på vandet i Stadsgraven. Fællesskaber som er baseret på selvbestemmelse, *off-grid living*, *tiny living*, genbrug og lavt forbrug. Og som man nemt kan flytte rundt på – og rundt i.

Vi forestiller os flydebroer og flydende platforme med fælles funktioner (f.eks. atelierer, badefaciliteter, biblioteker, bytteskabe, bålpladser, forrådskamre, fælleskøkkener, køkkenhaver, multitoiletter, mødesteder, rum til opmagasinering, saunaer, scener, værksteder), hvor

småbåde og småhuse på tømmerflåder kan ligge til.

Platforme og flydebroer trækkes ind til land, eller man sejler ud til dem med joller. Eller man trækkes derud på flåder, hvis man er i kørestol eller har større ting med sig, fra nuværende landgangsbroer og nye landgangsbroer, som placeres hvor der allerede findes åbninger i sivskoven for ikke, at påvirke vandfuglenes ynglesteder. Og der anlægges flydende redepladser og fuglehuse på vandet.

Vi foreslår også den sydlig-

ste del af Syddysen indlemmet i Christiania og, at der her opføres selvbyggede småhuse og anlægges fælles faciliteter på land.

Sammen med mindre tilføjes til eksisterende bygninger kan der på denne måde blive plads til 300 nye beboere uden, at bygge højt og tæt og uden at rive eksisterende bygninger ned.

Det er selvfølgelig bare en fantasi, men Christiania er jo netop selv beviset på, at fantasier kan blive til virkelighed.

Forslaget blev overdraget til Christianias arkivar Ole Lykke ved et arrangement på Maskine Maskine Amager 20 maj 2022 som en gave til Fristaden – til inspiration og med tak for inspiration.

Henrik Valeur er forfatter til bøgerne *The floating community* og *En anden by* (begge Arkitekturforlaget B, 2021).

SOFIEGÅRDENS 50 ÅRS JUBILÆUM

Kollegiet Sofiegården fejrer 50-års jubilæum **d. 27 august**, hvor hele Christianshavn er inviteret. 50-året bliver markeret med åbne døre ind til kollegiets gård, samt en lang række af aktiviteter, der indkapsler Sofiegårdens identitet både før og nu.

FOREDRAG MUSIK SPISNING RUNDVISNING

Samt aktiviteter fra kollegiets mange udvalg
Nærmere program følger tættere på jubilæumsdagen.

Alle er velkomne!

Jubilæet er en Christianshavner-dag, hvor vi hylder lokalområdet og kanal-bydelen, og får placeret Sofiegården i både en historisk, nutidig og fremtidig kontekst.

Vi håber at se tidligere beboere, familie og venner hos nuværende beboere samt nysgerrige lokale.
Det er gratis og uforpligtende at deltage i jubilæumsdagen, så stryg ind forbi hvis du har tid og lyst.

Hvis du har lyst til at sætte dit præg på dagens program i form af foredrag, musik m.v. er du velkommen til at sende forslag til BR4@sofiegarten.dk

Christianshavns Beboerhus

JUNI 2022

Dronningensgade 34 / Tlf 32578818 ml. kl. 13.30-18.00 og 19.00-21.00 / www.beboerhus.dk
Åbent man - ons 13:00-23:00 / tors - lør 13:00-24:00 Facebook: Christianshavns Beboerhus

Sommerinfo

Beboerhuset holder lukket fredag d. 24/6 - dagen efter Midsommerfesten.

Under Copenhagen Jazz Festival i perioden 25/6 - 9/7 holder vi åbent i caféen fra kl. 19 i forbindelse med koncerterne.

Beboerhuset har sommerlukket fra og med 10/7 og åbner igen mandag d. 8/8.

Konserter & arrangementer

Torsdag d. 23/6 kl. 17.00 - 24.00. Gratis entré

Midsommerfest i Dronningensgade

Christianshavns Beboerhus inviterer til midsommer-gadefest i Dronningensgade med musik, mad og gode vibrationer og Den Røde Tråd folder farver for fred og udsmykker gaden. Alle er velkomne - Så kom og oplev Beboerhusets midsommer-blomsterflor.

Blomsterværksted

Har du lyst til at udfolde din kreativitet og samtidig bidrage til udsmykningen af Midsommerfesten? Så kom forbi mandag, tirsdag og/eller onsdag d. 20/6 - 22/6 i caféen til åbent blomsterværksted, hvor der er afsat plads og materialer i caféen til at lave blomster á la dem, du kan se på billedet.

MIDSOMMERFEST i dronningensgade

23.6.

17.00-24.00

ANSIGTSMALING
BØRNEBÅL M. SNOBRØD
MAD FRA GRILL
UNGDOMSBANDS
TALE
MIDSOMMERVISEN
TRYPICAL CUMBIA
DJs

i samarbejde med DEN RØDE TRÅD

BEBOERHUSET
dronningensgade 34

Onsdag d. 22/6 kl. 20.00. Entré 80 kr

Fistful of Dollars live

Lørdag d. 25/6 - Lørdag d. 9/7.

Copenhagen Jazz Festival

Her er et udpluk af vores koncerter til Copenhagen Jazz Festival. Vi tilføjer løbende flere navne efterhånden, som vi nærmer os, så følg med på vores facebook- og hjemmeside for det fulde program.

Lørdag d. 25/6 kl. 20.00. Forsalg/Entré 100 kr

A Z A D E H

Mandag d. 27/6 kl. 20.00. Forsalg/Entré 100 kr

Egetoft/Besiakov plays Andrew Hill

Tirsdag d. 28/6 kl. 20.00. Forsalg/Entré 100 kr

Hedegaard Duarte Bossa2

Onsdag d. 29/6 kl. 20.00. Forsalg/Entré 100 kr

Solborg/Banke/Heebøll

Fredag d. 1/7 kl. 20.00. Forsalg/Entré 100 kr

Oscar Andreas Haug Quartet

Lørdag d. 2/7 kl. 20.00. Forsalg/Entré 100 kr

Chili Tea

Mandag d. 4/7 kl. 20.00. Forsalg/Entré 100 kr

Bebop Bonfire

Christianshavs Beboerhus modtager honorarstøtte fra:

STATENS KUNSTFOND

Spisehusmenu

Torsdag d. 16/6

Fiskefrikadeller & nye kartofler med kryddersmør og grov remoulade

Tirsdag d. 21/6

Estragonkylling m. spidskål, bacon, kartofler & agurkesalat

Torsdag d. 23/6

Midsommerfest i Dronningensgade

Spisehuset er åbent fra 18:00 - 19:30.

Billetter kan forudbestilles på:

www.beboerhus.dk.

Der kan bestilles en uge frem. Billetter skal afhentes i caféen.

Aflysning senest dagen før.

Beboerhusets Nyhedsbrev

Beboerhuset har nu fået sit eget nyhedsbrev. BEBOBREVET har til hensigt at give jer brugere et solidt og brugbart indblik i husets arrangementer/faciliteter og muligheder. Vi ligger særlig vægt på de arrangementer hvor du som medlem eller bruger af huset har mulighed for at tage del og sætte dit præg på Beboerhuset. Vi glæder os til at se dig!

Hvis du har lyst til at modtage nyhedsbrevet, så gå på vores hjemmeside og tilmeld dig ved at skrive din email i feltet på startside

Lige adgang til musikscenen!

Christianshavs Beboerhus arbejder sammen med foreningen SHOCK for at åbne musikscenen for musikere i Danmark med anden kulturel baggrund. Med støtte fra bl.a. Tuborg Fondet ønsker vi at nedbryde barrierer og fordomme om etniske minoriteter med gode musikalske begivenheder, der samler os på tværs af kulturelle baggrunde, og skabe begejstring og bevægelse i mødet med musikken.

Vi leder altid efter frivillige, også Jer med anden kulturel baggrund, som kan hjælpe til med afvikling af koncerterne. Skriv et par ord hvis du vil bidrage til projektet til bruno@beboerhus.dk.

Taksigelse

Af hjertet tak til alle jer, der dukkede til jubilæet d. 6. maj i Beboerhuset. Også tak til alle jer, der var med i tanken. Sikke mange smukke blomster, gaver og taler. Jeg kunne ikke føle mig mere overvældet og rørt. Tusind tak.

Glæder mig til fortsat at se jer allesammen i huset fremover.

Varme hilsner fra Marianne.

Kunst i Bebo: Faith Copeland

Den amerikanske kunstner Faith Copeland, bosat i København, fortolker sine rejser, glæde, erfaringer og teknik reflekteret i sine værker. Hun maler oftest i akvarel, men også akryl, ægtempera og på silke. Hun er uddannet sproglærer i USA, taler 8 sprog og er kunsthistoriker fra Lund universitet, men er i øvrigt autodidakt. Stilen er spontan, fri, fantasifuld med livsglæde og glade farver. Faith Copeland er født i Boston, USA, har levet det meste af sit liv i Europa: 7 år i Spanien, 4 år i Sverige samt korte perioder i Italien, Portugal, Ibiza, Paris og Salzburg og har haft utallige udstillinger rundt i verden. Hun er medlem af "The Falmouth Artists Guild" i Massachusetts og modtog herfra i 1987 en pris for "Excellence in Watercolor" the Annual Juried Show i USA.

Vor Frelzers Kirke

Gudstjenester

Lørdag d. 11. juni
Dåbsgudstjeneste klokken 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 11. juni
Dåbsgudstjeneste klokken 12.00
v/ Karin Skovbjerg Jensen

Søndag d. 12. juni
Højmesse klokken 10.30
v/ Finn Damgaard

Torsdag d. 18. juni
Dåbsgudstjeneste klokken 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 19. juni
Højmesse klokken 10.30
v/ Lars Sandbeck

Lørdag d. 26. juni
Dåbsgudstjeneste klokken 12.00
v/ Susanne Møller Olsen

Fredag d. 3. juli
Højmesse klokken 10.30
v/ Marlene Lindsten

Lørdag d. 9. juli
Dåbsgudstjeneste klokken 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 10. juli
Højmesse klokken 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Lørdag d. 16. juli
Dåbsgudstjeneste klokken 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 17. juli
Højmesse klokken 10.30
v/ Susanne Møller Olsen

Søndag d. 24. juli
Højmesse klokken 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 31. juli
Højmesse klokken 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 7. august
Højmesse klokken 10.30
v/ Marlene Lindsten

Lørdag d. 13. august
Dåbsgudstjeneste klokken 10.30
v/ Finn Damgaard

Lørdag d. 13. august
Dåbsgudstjeneste klokken 12.00
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 14. august
Højmesse klokken 10.30
v/ Finn Damgaard

Lørdag d. 20. august
Dåbsgudstjeneste klokken 10.30
v/ Marlene Lindsten

Søndag d. 21. august
Højmesse klokken 10.30
v/ Marlene Lindsten

Lørdag d. 27. august
Dåbsgudstjeneste klokken 10.30
v/ Finn Damgaard

Søndag d. 28. august
Højmesse klokken 10.30
v/ Marlene Lindsten

Søndag d. 4. september
Højmesse klokken 10.30
v/ Marlene Lindsten

Internationale musikgudstjenester

Får du internationale gæster i sommerferien, eller har du lånt din lejlighed ud gennem Airbnb i juli og august måned, så er du velkommen til international musikgudstjeneste i Vor Frelzers Kirke søndag den 3. juli, 10. juli, 17. juli, 24. juli og 31. juli, 7. august, 14. august og 21. august, alle dage klokken 12.30. Giv indbydelsen videre til dine gæster.

Natkirken i juni

Natkirken har åbent hele Juli men holder derefter sommerferie indtil vi igen er i gang til september. I Natkirken kan du opleve koncerter eller deltage i forskellige aktiviteter. Der er altid nadverandagt kl. 21.30 og aftenbøn 22.45.

Fredag d. 10. juni
v/ Finn Damgaard
Second Sun/ Jacob Rasmussen. Ambient elektronisk musik komponeret og fremført særligt til det smukke kirkerum.

Fredag d. 17. juni
v/ Marlene Lindsten
Abstract Distance. Duoen Høgsbro/Nordal tager i deres musik fat i begrebet afstand og hvad det gør ved os som mennesker. Jakob Høgsbro, saxofon, og Jesper Nordal, guitar, har spillet sammen i over 20 år. I 2008 indspillede de deres første CD sammen,

netop med titlen "Abstract Distance".

Fredag d.24.juni
v/ Finn Damgaard
Stilhed og musik

Koncerter i Vor Frelzers juni-august 2022

Lørdag 11. juni klokken 16:00:
'Krig og Fred', Vor Frelzers Kantori synger sommeren ind med danske, svenske, tyske og ukrainske toner under ledelse af Lars Sømod.

Søndag 19. juni klokken 15:00:
Albertslund Symfoniorkester under ledelse af Erik Jakobsen spiller værker af bl.a. Beethoven og Brahms.

Søndag 26. juni klokken 10:30:
'Defrost Youth Choir' medvirker ved højmessens.

Søndag 26. juni klokken 12:30:
Det norske ungdomskor 'Defrost Youth Choir' synger nyere musik under ledelse af Thomas Caplin.

Lørdag 9. juli klokken 15:00:
Maryland State Boychoir synger værker af Palestrina, Victoria, Anton Bruckner, Norman Luboff, Barbara Baker og Ysaye M. Barnwell under ledelse af Stephen Holmes.

Mandag 25. juli klokken 20:00:
Det franske drengekor 'Les Petits Chanteurs de Paris' synger værker af bl.a. Fauré under ledelse af François Polgar.

Orgelfestival i Vor Frelzers Kirke Sommeren 2022

Tirsdag 12. juli klokken 20.00
Marcus André Berg (N)
Tirsdag 19. juli klokken 20.00
Saskia Roures (ES)

Tirsdag 26. juli klokken 20.00
Olivier Penin (F)
Tirsdag 2. august klokken 20.00
Anne Søe, violin & Lars Sømod, orgel

Tirsdag 9. august klokken 20.00
Peter Navarro-Alonso
Tirsdag 16. august klokken 20.00
Jens E.Christensen

Christianshavn Carillon Festival Sommeren 2022

Klokkekoncerter fra Vor Frelzers Kirkes Tårn på lørdage i juli og august kl 15:

2. juli: Merle Kollum, Estland

9. juli: Joanna Stroz, P/DK

16. juli: Søren Glerup Hansen, DK

23. juli: Karsten Hermansen, Marstal DK

30. juli: Lars Sømod, Vor Frelzers kirke

Solnedgang i tårnet

6. august: Svend Ole Kom-bak, Thisted DK

13. august: Gerald Martin-dale, Toronto CD

Andre aktiviteter

Nye tårnoplevelser
Som noget ekstraordinært byder Vor Frelzers Kirkes tårn velkommen til solnedgangsture i 2022. Fra alle vinkler i 86 meters højde vil du, så langt øjer rækker, få mulighed for at opleve den fantastiske udsigt over København badet i solens varme farver. Med i købet ved en solnedgang vil vi sørge for snacks, vand og bobler. Ved solopgang serverer vi kaffe/the, vand/ juice, noget bagværk. En tur koster 100 kr og kræver forudbestilling på vores hjemmeside.

Datoer:
Solnedgang: klokken 21-23 d. 10/7
d. 24/7

Solopgang: klokken 04-06 d. 10/7
d. 7/8

Højskoledage på Christianshavn

d. 28. - 30. august 2022
Til dette års Højskoledage på Christianshavn stiller vi spørgsmålet:
Hvor går grænsen?
Arrangeret af Vor Frelzers kirke.

Årets foredragsholdere er:
Villy Søvdal
Gitte Buch-Hansen
Kasper Holten
Charlotte Flindt Pedersen
Helle Bonnesen

Tilmelding:
Senest 19. august 2022 via kirkens hjemmeside. Tilmelding er åben
Kontakt ved spørgsmål: kordegn Louise Dinesen på email: lodi@km.dk
Deltagergebyr pr. person: 500,- kr / studerende: 300,- kr.
Beløbet inkluderer frokost og kaffe alle tre dage.
Betaling finder sted, når man har modtaget en

bekræftelse for tilmelding med betalingsoplysninger på mail via hjemmesiden: www.vorfrelzerskirke.dk/hojskoledage

Højskoledagene afholdes i: Stanley Gaard
Store Søndervoldstræde 2, 1. sal
1419 København K.
Der er elevator til lokalet.

Tour de France

Vor Frelzers Kirke markerer starten på touren i København fredag den 1. juli 2022. På startdagen vil kirkens ikoniske spir være svøbt i gult, som en del af byens hyldest til feltet og en invitation til de mange seere som kigger med fra hele verden til at besøge København. Klokken 17.00 vil der fra kirkens unikke klokkespil lyde franske sange. Tårnet er åbent for gæster under hele tour starten i København.

Sandstensrenoveringen

Kirken er i gang med reno-vering af kirkens sandsten-

sudsmykning. De første sandsten, som efter at være skåret i det samme brud i Oberkirschen som de originale sandsten kommer fra – en stenbrud der har været i uafbrudt drift siden 1200 tallet, og bearbejdet på Råd-vad Stenhuggeris værksted i Gilleleje, er nu ankommet til byggepladsen og monteringen er godt i gang. De nye sten er utroligt smukke – så Christianshavnerne kan glæde sig til at de kommer til syne når stilladset fjernes, forhåbentlig i slutningen af september.

Babysalmesang

Babysalmesang holder sommerferie, men vender stærkt tilbage tirsdag den 16. august 2022 hvor Annika Hamann inviterer ind til 10 undervisningsgange, som er en skøn oplevelse for de små. Der er hold fra 2-5 måneder og fra 5-9 måneder. Tilmelding på www.vorfrelzerskirke.dk/babysalmesang. Du er også velkommen til at skrive en mail til Annika Hamann på babysalmesang@vorfrelzerskirke.dk.

Sandsten

Christians Kirke

Gudstjenester

Højmesse v/Claus Oldenburg

Søndag 12/6 kl. 10
Trinitatis
Højmesse v/Pia Søltøft

Søndag 31/7 kl. 10
7. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Claus Oldenburg

Søndag 19/6 kl. 10
1. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Claus Oldenburg

Søndag 7/8 kl. 10
8. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Claus Oldenburg

Søndag 26/6 kl. 10
2. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Pia Søltøft

Søndag 14/8 kl. 10
9. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Claus Oldenburg

Søndag 3/7 kl. 10
3. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Pia Søltøft

Søndag 21/8 kl. 10
10. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Claus Oldenburg

Søndag 10/7 kl. 10
4. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Pia Søltøft

Søndag 28/8 kl. 10
11. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Claus Oldenburg

Søndag 17/7 kl. 10
5. s. efter Trinitatis
Højmesse v/Pia Søltøft

Søndag 24/7 kl. 10
6. s. efter Trinitatis

Efter lang tid i næsten fuld indpakning er lidt mere af kirketårnet nu kommet til syne – og fra den rette vinkel ser det næsten ud, som det plejer. Husk, at kirkehaven er åben i kirkens åbningstid – og er til for dig, som trænger til et lille grønt åndehul for enden af Strandgade. Foto: Johanne Elisa Fjordside

Mandag 15/6 kl. 19
Kvintus Gallakonzert:

Musikskolerne i Frederiksberg, Tårnby og Københavns Kommune præsenterer ved denne koncert elever i mange forskellige konstellationer. Musikkerne er i alderen 14-18 år og deltager alle i musikskolernes talentarbejde. Musikken spænder vidt, - fra barok og wienerklassik til musik fra det 20. århundrede. Man kan opleve trio med 2 oboer og engelsk horn, en original duet af Mozart for fagot og cello, strygere, blæsere, guitarister, en akordeonspiller og en vibrafonist. Koncerten varer cirka

en time. Fri entre.
Søndag 19/6 kl. 16
Fløjtekonzert. Fri entre

Lørdag 2/7 kl. 17
Barokkoncert v/Den Tjekkiske Ambassade
Barokkens musikalske skatte kiste åbnes med værker af G. F. Händel, Georg Österreich, Johan Helmich Roman og de tjekkiske komponister Jan Dismas Zelenka, Antonín Reichenhauer og František Jiránek. Dirigent: Peter Spissky.
Koncerten er arrangeret af Den Tjekkiske Ambassade i Danmark.
Fri entre.
Onsdag d. 24/8 kl. 21

Årets Operatalent Koncert arr. af Copenhagen Opera Festival
Copenhagen Opera Festival rykker igen i år ind i Christians Kirke med koncert ved Årets Operatalent, Yana Kleyn. Her præsenterer hun et personligt udvalgt repertoire med arier af blandt andre Puccini, Tchaikovsky, Peter Heise og Schubert.
Yana Kleyn er uddannet fra solistklassen på Syddansk Musikkonservatorium. Hun havde sin debut som solist

i 2011 og har efterfølgende gjort sig bemærket med en række flotte præstationer i både ind- og udland. Hendes stemme er tidligere beskrevet som bred, cremet, mørk og stor. Stemmen vil til fulde blive demonstreret på smukkeste vis ved denne koncert, som er hendes første solokonzert på Copenhagen Opera Festival.
Ved aftenens koncert akkompagneres Yana Kleyn af Ulrich Stærk på piano.
Billetter á 50 kr. kan købes via operafestival.dk

Christians Kirke bød i foråret inden for til to formidable aftener, hvor Joakim Garff og Kathrine Lilleør delte ud af deres enorme viden – krydret med gode portioner humor og fortælleglæde – om hhv. Søren Kierkegaard og H. C. Andersen. Vi siger tak til alle jer, der var med til at gøre aftenerne noget ganske særligt. Foto: Johanne Elisa Fjordside

Yana Kleyn, der er udnævnt som Årets Operatalent, har tidligere givet koncert i Christians Kirke og gæstet os under højmessene. I august kan du opleve hendes vidunderlige stemme ved koncerten, der fejrer og markerer den fornemme titel, hun er blevet hædret med. Pressefoto: Yana Kleyn.

Kærlighed på Refshaleøen

På græs og mellem buske på den lille plet jord over for Copenhagen Contemporary gav unge kunstnere en onsdag først i maj deres bud på kærlighed. Gruppedstillingen Kærlighed-saffæren var kurateret af kunstvært Christine Due Jacobsen fra CC, som stod foran et oppusteligt pink og hjerteformet badekar fyldt med øl fra Herslev Bryghus og fortalte om hyldesten til de skæve vinkler. Et sådant sted er Refshaleøen, hvor de fysiske omgivelser udgør en rå industriel kontrast til øens blomstrende kulturliv.

Billedkunstneren Simon Sebastian Laumann præsenterede fængende malerier i lag inspireret af områdets hegn og med anvendelse af plakater fundet på Christianshavn. Mette Bjørndal Velling demonstrerede sin avancerede installation "Connections" bestående af

porcelænsbækkener brændt i forskellige stadier af hårdhed og dermed klang; alle forbundet til en computer med en algoritme, der med 7 minutters mellemrum udløste 2 minutters spil hver gang i en ny, tilfældig rækkefølge. Skulptør Bryn udstillede fødder støbt i stearin anbragt i en kreds ved siden af en højttaler, der afspillede en tale af drag queen og aktivist Sylvia Rivera fra 1973. "Stride with pride" hedder værket. Afslutningen på dagen stod skulptør og performancekunstner Nicolai Risbjerg for. En forestilling med pianist der handlede om det svære kærlighedssprog. Med rekvisitter som en buket røde roser, en blender, flere kogeplader, svinehjerter støbt i stearin samt bue og pil og slutteligt en brudebuket kom kunstneren vidt omkring.

Tekst: Susanne
Fotos: Henning

Klang af ting i beton

Klang af ting i beton hedder Nikolaj Callesens nyeste udstilling, der åbnede 12. maj i Galleri Underkanten. Udstillingen lukker 21. juli, så der er god tid til at nyde de

smukke værker på væggene, denne gang suppleret med en gulvinstallation af indsamlede genstande. Her er nok at se på og fundere over.

Udstillingen er åben for offentligheden alle hverdage 9 til 15, fredag dog 9 til 12.30. Desuden er der lørdagsåbent ved Nikolaj Callesen 4/5 og 2/7, begge dage fra 10 til 14.

Forstander Robert Olsen fortæller: "Det er fra skolens side ønsket med udstillingen at sætte fokus på det nære forhold mellem kunst og skrøbelighed, og hvorledes vi

kan mødes på tværs og udvikle fællesskaber, der kan rumme begge dele. Vores ønske er at bygge bro til verden udenfor; til nabolaget, til samfundet."

Det er et ønske, man kun kan bakke op om, så besøg udstillingen og drik evt. en kop kaffe i den smukke café.

Tekst: Susanne
Foto: Nikolaj Callesen

Byens plantetorv har sammensat en plantepakke, der kan trives på din altan

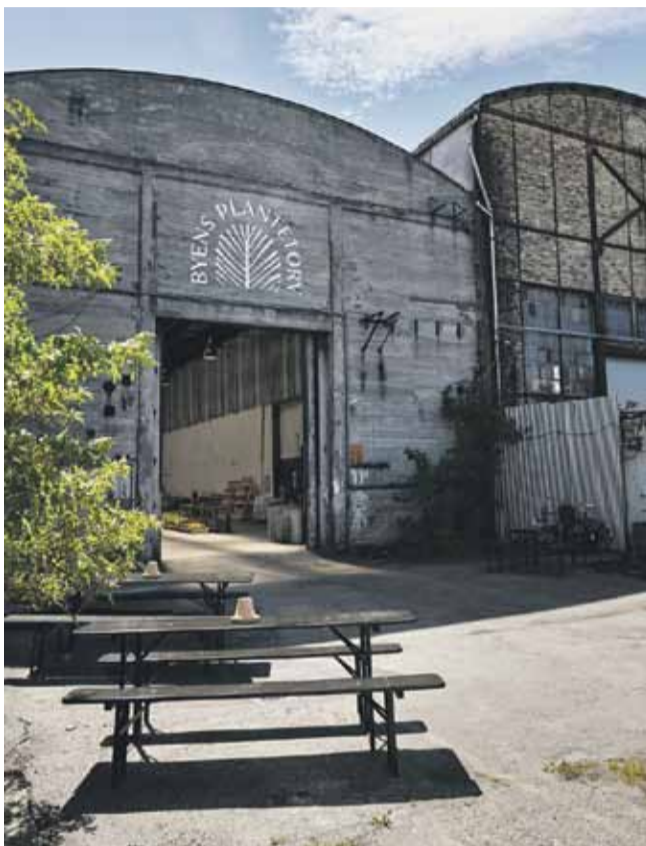
Drømmer du også en ideel planteløsning, der kan bringe det grønne, blomstrende og spiselige ind på din altan og overleve? Så er der hjælp at hente. Hos Byens Plantetorv på Reffen tilbyder de nemlig nu en sammensat altanpakke, der kan få byens altaner til at spire og blomstre i mange år frem – uden man selv behøver at sætte sig ind i planterne. Det har Byens Plantetorv nemlig gjort – og så kan man tilmed få pakken leveret lige til døren.

Hos Byens Plantetorv på Refshalevej kan man nu finde et udvalg af altanpakker, der kan skabe grønt forårs- og sommerliv på byens altaner – og desuden være en langtidsholdbar løsning. Det lokale plantetorv har nemlig netop åbnet dørene for endnu en sæson, der skal hjælpe byens borgere med at bringe det grønne ind i hjemmet. Det er nemlig ikke alle planter, der nødvendigvis trives hjemme hos dig, og det kan til tider være svært at vide, hvilke planter man skal investere i – og ikke mindst hvordan de skal passes korrekt. De fleste kender følelsen af at stå med en plante, der var fin, da den blev købt, men som bare ikke overlevede i dit uderum – en ærgerlig følelse og nogle dyre lærepenge, man gerne ville have været foruden. Det er der nu råd for. Byens Plantetorv har nemlig sammensat et udvalg af altanpakker, hvor der er taget højde for sol, skygge og årstid, så du ikke selv behøver at sætte dig ind i en masse planter og hvilke forhold de trives under. Det har Byens Plante-

torv gjort for dig, så det er nemt og enkelt at vælge den komplette løsning, der er rigtig for dig og som kan bringe det grønne spirende liv ind i dit hjem i mange år fremover. Altanpakken er nemlig sammensat og skabt efter de forhold, du har til rådighed, og pakken indeholder både planter og jord – og ikke mindst en guide til, hvordan du helt lavpraktisk får givet dine planter en god start på livet på din altan. Der medfølger desuden rådgivning til, hvordan dine nye planter kommer bedst igennem vinteren, så du sikrer en langtidsholdbar, bæredygtig og økonomisk løsning og forhåbentlig kan få glæde af dine nye planter mange år frem. Og så får du den leveret lige til døren, så det er nemt at komme i gang. Altanpakkerne koster fra 795 kr.

Byens Plantetorv, Refshalevej 167D, 1432 Kbh. K – åben torsdag – søndag kl. 11-19.

Se mere på: byensplantetorv.dk

Fang din by

Fang din by er en fotokonkurrence afholdt af Dansk Arkitektur Center, nu på 7. år.

I år er temaet byens sjæl, og alle har kunnet deltage. Nu udstilles de 55 bedste fra den 9. juni til den 2. oktober på Bryghuspladsen ved Dansk Arkitektur Center,

Aarhus DOKK1, Sønderborg Bibliotek, Faaborg/Ringe Bibliotek og Folkemødet på Bornholm.

Der er kåret 3 vindere af et bredt sammensat dommerpanel, blandt andre model og fotograf Helena Christensen og tegner og forfatter Maren Uthaug.

”Fotografierne skal indeholde en fotografisk kvalitet, og så skal de formå at vise det særlige ved deltagerens by.”, har Helena Christensen som kriterier.

”Det, der gør noget for mig, er historierne byen fortæller mig,” er kriteriet hos Maren Uthaug.

Se for jer selv. Herfra anbefalet.

Tekst: Susanne
Fotos: Dansk Arkitektur Center

**VVS installatør
Jens Havn**

**Biltlf: 40846776
Fastnet: 32966776**

Cibi e Vini

Torvegade 28 tlf./fax: 3257 7798

KRÆMMERHUSET

**Din Isenkræmmer
på Torvet**

**Dronningensgade 48
Christianshavns Torv
1420 K - Tlf. 3257 6841**

Gratis advokatvagt

Sted:
Kulturhuset Islands Brygge

Tid:
Mellem kl 17-18,
Den første tirsdag i hver måned

Spørgsmål:
Advokat Karin Øhlenschläger (tlf 60165924)
Advokat fm. Mai-Britt L. Friis (tlf 23203533)

Frisør

OZON

Peter Thorup Dronningensgade 45

32 54 58 60

BEGRAVELSESFORRETNINGEN
ISLANDS BRYGGE
DØGNVAGT 32 95 75 75

En smuk og værdig afsked
Aftale træffes gerne i Deres hjem

Allan Nielsen

Leifsgade 6 - 2300 København S
www.info-bedemand.dk
Email: bedemand@info-bedemand.dk

Hæle Baren

CHRISTIANSHAVN

Skøreparationer - Læder arbejde - Nøgle kopiering - Gravering - Alt i skoleje
Strandgade 38 kld 1401 Kbh K.
Tlf: 53631379 Email: haelebarenchristianshavn@gmail.com
Find os på www.haelebaren.dk eller Facebook Hælebaren Christianshavn

Skolen for Tai Chi Chuan
Christiania
Siden 1984
Qi gong og Tai chi for
begyndere og øvede

Lars Ewé, tlf. 20 84 87 12

MOTORSHOP

AMAGERS ÆLDSTE VÆRKSTED

SERVICEVÆRKSTED

MALERVÆRKSTED • AIRCON SERVICE

SKADECENTER

OLIESKIFT • SPORING • BREMSER

KLARGØRING TIL SYN • M.M.

VERMLANDSGADE 53, 2300 KØBENHAVN
KONTAKT OS PÅ 52 820 820

GALLOPPERIET

TURISTER FRA HELE VERDEN HILSER
CHRISTIANIA

tandlægerne
CHRISTIANSHAVN

LONE LANGE | JENS THIEL
DRONNINGENSGADE 48, 1. SAL
1420 KØBENHAVN K

KONTAKT@LONELANGE.DK | KONTAKT@JENSTAND.DK
TELEFON 3257 0019 | WWW.GLADSMIL.DK

ET IN ARCADIA ego STADENS MUZEUM

CHRISTIANIA

Et in Arcadia ego / Klippestiernes land / Ingrid Borum

August 5.-28. August 2022 / Gallopperiet / Stadens Museum / Christiania

Om Gallopperiet, Stadens Museum: jeg *opfatter* udstillingssalen i det militære munderingsmagasin fra 1865 som et kultrum – hvilket i høj grad skyldes det mørke træ i gulv og loft, i kontrast til de hvidkalkede vægge og rundbueinduerne ud til Christianias grønne træer.

Rummet giver mulighed for en 'kultisk' oplevelse - en totaloplevelse. Udstillingen 'Et in Arcadia ego' afbilder andre, selvbyggerhuse, broer og kultsteder - med det grå klippelandskab som baggrund. Jeg beskriver igennem papirmalerier fragmenter fra *rejsen gennem klippestiernes land*. Jeg vandrede nemlig på klippestier på ungdommens dannelsestog i Østen - en *ekspedition* til et isoleret folkeslag i Hindu Kush, bjergkæden mellem Afghanistan og Pakistan. De fleste af os er vel programmeret af vores formative år - hvilket udstillingen netop er et resultat af. Serien er desuden initieret af mødet med bogen 'Nuristan Buildings' af Lennart Edelberg, der forskede i samme bjergområde.
Ingrid Borum

Gallopperiet, Stadens Museum, Christiania er et *First Mover* Contemporary Gallery og Christiania Museum - med et meget stort internationalt publikum. Gallopperiet, Stadens Museum har et af Københavns fineste installationsrum. 5.-28. august Åben tir.-søn. Kl 14-19

Støt Lokalsamfundet

Støt de lokale
handlende

Gå ikke over broen
efter noget,
når du kan få det
lokalt!

Check
Christianshavnerens
netavis. Arrangementer,
koncerter og udstillinger

Christianshavneren i pdf
format på din computer

Annoncepriser og annon-
ceformater

Check
christianshavneren.
dk
dagligt

N B

Nordatlantens Brygge

DIGTE I TRÆ

På udstillingen Digte i træ **med** skulpturer af den islandske billedhugger Sigurjón Ólafsson præsenterer Nordatlantens Brygge et udvalg af denne alsidige kunstners spontant abstrakte værker fra 21. maj til 11. september.

Sigurjón Ólafsson (1908-1982) rejste til Danmark som tyveårig og fik sin uddannelse hos professor Utzon-Frank på Kunstakademiets Billedhugger-skole i København. Efter to års studier modtog han Kunstakademiets guldmedalje for skulpturen En arbejder og ved sin afgangseksamen 1935 udstillede han værker, der pegede hen mod et abstraherende, modernistisk formsprog.

Sigurjóns klassiske skoling blev fundamentet for et usædvanligt kreativt talent, der gjorde at han blev en betydelig del af den danske avantgarde i 1930'erne og 1940'erne, hvor han deltog i banebrydende udstillinger som Linien og Teltudstillingen sammen med blandt andre Asger Jorn, Ejler Bille og Erik Thommesen.

Sigurjón Ólafsson opholdt sig i Danmark under den tyske besættelse 1940-45, og netop i den periode udførte han et stort bestillingssamarbejde til Rådhuspladsen i Vejle, to granitskulpturer som han egenhændigt huggede og som har referencer til romansk granitskulptur.

Efter at Sigurjón vendte tilbage til Island i 1945 fik han en markant betydning for udviklingen af den islandske modernisme. Her udførte han talrige offentlige monumenter, et par hundrede portrætbuster, store stenskulpturer og en mængde værker i træ. Det er som om arbejdet med træet gav inspiration til et frit og spontant udtryk, hvor spændvidden i det billedkunstneriske univers bliver afprøvet. Herved bliver Sigurjón Ólafssons træskulpturer en særlig og betydningsfuld del af hans livsværk.

Udstillingen er kurateret af kunstnerens enke, danskfødte Birgitta Spur, der

i 1984 stiftede Sigurjón Ólafsson Museet i Reykjavik.

FAKTABOX:

DIGTE I TRÆ – skulpturer af Sigurjón Ólafsson Udstilling 21. maj – 11. september 2022 Nordatlantens Brygge, Strandgade 91, Christianshavn, 1401 København K Åbningstider: alle hverdage kl. 10-17 og weekender kl. 12-17 www.nordatlantens.dk

DIREKTE LINKS:

UDSTILLING: nordatlantens.dk/digteitræ GRATIS KATALOG: nordatlantens.dk/digteitræ/katalog

SÆRLIGE UDSILLINGS-ARRANGEMENTER 21. maj kl. 15: Fernisering 22. maj kl. 15: Modernisten Sigurjón Ólafsson – kurator Birgitta Spur i samtale med Anne Blond 4. sept. kl. 15: Asger Jorn og Sigurjón Ólafsson – foredrag ved Jacob Thage

FOTOS Værkfotos kan downloades fra nordatlantens.dk/presse

Yderligere info: kontakt Mai Misfeldt på mai@bryggen.dk

[Nordatlantens Brygge](http://NordatlantensBrygge)

[Strandgade 91](http://Strandgade91)

[1401 København K](http://1401KobenhavnK)

Danmark

+4527141166

www.nordatlantens.dk

Kunst og kultur fra Færøerne, Grønland og Island — i hjertet af København

Sommerudstillingen

Juni - juli - august

"In the mood", maleri af Tomas Eriksson

En spændende udstilling med glade og farverige billeder fra galleriets populære kunstnere.

Vi udskifter malerier løbende og solgte billeder kan hentes/sendes efter betalt.

Deltagende kunstnere: Amy Hauschild, Birgit Højkilde, Camilla Ludvigsen, Christina Nagel, Claus C. Larsen, Else Agger, Gitte Sandberg, Hannelore Rossenell, Helen Nagel, Inger-Merete Mortensen, Isis de Siqueira, Jeanne Anthonisen, Jette Mørup, Joan Kingo, Johnny Gilberg, Judith Langellier, Karen Søe, Krystyna Svendsen, Lene Worsøe, Lone Guillaume, Marianne Tümmeler, Mia Cara, Ole Justenlund, Søren Andersen, Tomas Eriksson, Walther Schaldemose
og europæiske kunstnere: Christian Lloveras - Frankrig, Jean-Pierre Lorand - Belgien, Olaf Ulbricht - Tyskland, Raija Nokkala - Finland, Debora Gutman - Tyskland, Bessie Johanson - Sverige, Therese Coustry - Belgien

Galleriet vil være åbent hele sommeren
mandag til lørdag, kl. 11 til 17

og vi håber at mange af jer vil besøge galleriet.

Vi sender gerne købte billeder med posten. Gratis forsendelse for størrelser op til 50 x 50 cm.

God sommer og på gensyn i Galleri Naif.

RABES HAVE

Tlf.: 3257 3417

Åbent

Onsdag-Søndag 11-20
Køkken 12-16

GALERIE HELTH
Besøg vor hjemmeside
www.galeriehelth.dk

Tonen i fortællingen er det afgørende

Tekst og fotos: Hanne

Salon Nord's litterære arrangementer i Nordatlantens Brygge sluttede sæsonen meget værdigt. Nærlig med besøg af 40 års jubilaren Einar Már Gudmundsson, der netop har udgivet sin seneste roman på dansk, 'Islandske forbrydere'.

En beskeden forfatter, der egentlig ikke troede, at han skulle være forfatter, da han i 1979 fik sin bachelordiplom i litteraturvidenskab og historie fra Islands Universitet. Han blev ansat på litteraturvidenskab på Københavns Universitet og bosatte sig såmænd på Christianshavn i samme periode, hvor han - sammen med journalisten af denne artikel - husker nogle af de lokale profiler godt. Ole Frø f.eks. der havde cykelreparationsværksted i Dronningensgade samtidig med, at han hang ud med Gasolin, Frede Fup og andre musikere.

Litteraturvidenskabelig eller ej - han begyndte ikke desto mindre at skrive digte og debuterede med sine digte samtidig med store danske digtere som Pia Tafdrup. Han udkom med sine første romaner i 1982, 1984 og 1986.

Nordisk Råds litteraturpris

Siden er det gået slag i slag. I 1995 modtog han Nordisk Råds litteraturpris for

romanen 'Universets engle', der er tilegnet hans bror, der året før begik selvmord efter mange års psykisk sygdom. Før bogens tilblivelse kom broren med en forudsigelse:

Din store bog vil blive om mig.

Og ja, netop Universets Engle fik tilskuerne i Nordatlantens Brygge til at summe, når der under samtalen på scenen blev citeret uddrag fra bogen.

På scenen i Nordatlantens Brygge var det den danske litteraturhistoriker og oversætter Erik Skyum-Nielsen, der sammen med Birgir Thor Møller, programansvarlig og kommunikationschef i Nordatlantens Brygge, deltog i interviewet eller rettere samtalen med forfatteren.

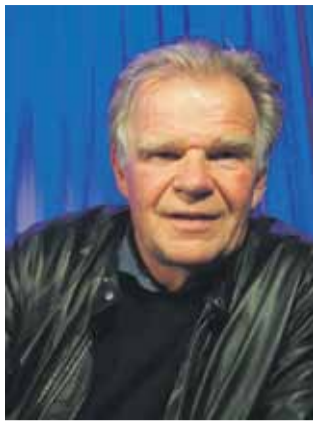
Magisk realisme

Det du skriver, er jo egentlig magisk realisme, lød det undervejs i arrangementet fra Erik Skyum. Han stiftede bekendtskab med Einar Már på et tidligt tidspunkt, da han i forvejen oversatte islandske forfattere.

Nu cirka 40 år senere oplever Erik Skyum sig så beslægtet med denne forfatter, at han i de seneste bøger føler, at han er med til at skrive romanen, når oversættelsen rammer de sidste kapitler:

Der er total samklang, som Erik Skyum sagde.

Om sit eget forfatterskab, sagde Einar Már, at han forbereder sig grundigt, før

han begynder at skrive. Men at fortællingerne ofte næsten skriver sig selv. Og supplerede sig selv:

Man behøver ikke store romaner, men bare sige sandheden.

Erik tilføjede så, at romaner kan holde til meget - og ændre verden på samme tid. Birgir Thor mente, at Einar Már i sin litteratur tager de unge mere alvorligt end litteraturen før 1980.

Altid en indre søgen

Drivkraften hos Einar Már er - måske - hans konstante søgen, en indre søgen med meningen med det hele og en erkendelse af, at den søgen lever han med. Han søger ikke altid SVARET, men lever med, at der hele tiden er yderligere spørgsmål, afklaringer.

En tilstand han selv mener, at han deler med mange. Selvom det er blevet populært at finde sig selv.

Det er han ikke optaget af. Han er mere optaget af at skabe åbninger i sine bøger, som opererer på det sociale, biologiske, psykologiske, religiøse, etiske niveau på én og samme tid. Der forekommer meget konkrete situationer, men også fortællinger, hvor mere åndelige eller mytiske væsener indgår som naturlige og nødvendige elementer.

Der er rigeligt læsestof at kaste sig over af denne islandske forfatter.

Kanalhuset Årets Restaurant

Dagbladet Politiken kårede 25. maj Kanalhuset til Årets Restaurant.

I begrundelsen lyder det blandt andet, at Kanalhuset med deres prisvenlige fæl-

lesspisning i store, lyse lokaler ved Christianshavns Kanal, har skabt et moderne Huset på Christianshavn, hvor fællesskab og forskellighed er i fokus ved de

store langborde. Lige, hvad man trænger til efter år i coronahi, og så er maden i særklasse for sin genre.

Fællesskab åbner hjerter- også i Kanalhuset

Det var ikke en tilfældighed, at han og familien åbnede hotel på Christianshavn, fortæller tidligere Tiger-ejer Lennart Lajboschitz

Af Hanne Juul

Mit drive er at skabe og være en del af fællesskaber. Min overbevisning er, at vi udvikler os og bliver mere åbne gennem sociale relationer. Nogle indgår naturligt i sociale sammenhænge, andre skal måske lige overtræde nogle grænser. Men det er både gavnligt og nødvendigt for os alle i vores fælles samfund.

Lennart Lajboschitz udtaler sig med energi og varme i øjnene når han taler om sin passion for fællesskaber og for at skabe rammerne for at fællesskaber kan opstå og trives. Han understreger i samme ånd, at han ikke er filantrop, men ønsker succes, så der kan bygges nye succeser - til fællesskabets bedste.

Selv er han opvokset på Amager, i Eberts Villaby, hvor hans mor underviste på Kofoeds Skole. Den sociale tilgang var en integreret del af hans opvækst - og så den positive tilgang til livet. Han er opvokset med ikke at være bange for at fejle. For fejl er ikke fejl, men korrektioner. Siden har han i mange interviews erklæret, at det normale ofte er kedeligt.

For mig altså, understreger han og fortsætter:

Det er sådan jeg er indrettet og jeg kan bare ikke lave være med at søge nye veje.

Nyt hotelliv på Christianshavn

Siden 2020 har Christianshavnerne fået et nyt hotel og samlingssted, Kanalhuset på Christianshavn i det tidligere Søkvæsthus og Orlogsmuseum fra 1700-tallet. Hotellet åbnede i 2020 - samtidig med at Corona-epidemien lagde Danmark ned.

Det var ikke så let, erkender Lennart. Som den fødte optimist han er, kæmpede han og familien med alle talenter for at holde forretningen i gang.

Det holdt hårdt, men holdt. Og hvorfor Christianshavn? Lennart svarer uden tøven:

Lennart Lajboschitz i gården til Kanalhuset. I baghuset har hele familien bosat sig i de nyindrettede lejligheder.

Her er smukke, gamle huse, afslappet stemning og stor diversitet med ældre, yngre, hippier, velhavere. Alle med en stor kærlighed til kvarteret, Vi har ønsket at skabe et dynamisk sted med plads til alle, uden skelen til titler og status, men med plads til personlig, menneskelighed og fællesskab. Cementeret ikke mindst i form af de populære fællesspisningsmiddage, hvor hele familier, par, veninder og vennegrupper mødes og taler sammen på kryds og tværs.

Samtidig har Lennart og Sus haft et højt ambitionsniveau med istandsættelsen af Kanalhuset. Med respekt for husets ånd og historie. Sus er anerkendt for indretning og møbeldesign og driver egen virksomhed EEN København, som holder til i det tidligere Orlogsmuseum sammen med andre erhvervsdrivende.

I baghuset til Søkvæsthuset bor Lennart og Sus, de fire børn, svigerbørn, børnebørn, andre familiemedlemmer, hvor alderspræsidenten er Lennarts mor på 95 år. En familie, der lever fællesskabet ud.

Det tidligere Søkvæsthus ligger med sin smukke facade langs kanalen og signalerer storhed og fortid. Med indretning til hotel og aktivitetshus er stedet trådt ind i nutiden.

Nogle Christianshavnerne var skeptiske ved udsigten til et hotel i de gamle lokaler. I dag er der imidlertid mange lokale brugere, både af hotellet, hotellets fællesmiddage

og øvrige aktiviteter som yoga, morgenløbeklub, strikkeklub m.v.

Succes for mere end en 10'er

Lennart og hans kone Sus' historie som iværksættere og i dag hotelfolk begyndte med salg af paraplyer. Et billigt læs paraplyer solgt på kræmmermarkeder over hele landet - med rigtig god omsætning. Kimen var lagt til Tiger, der som udgangspunkt havde enhedspris på en 10'er på alle varer - og det har sin egen forklaring:

Et familiemedlem skulle stå for den første Tigerbutik, da Lennart og Sus for mange år siden skulle på en kort ferie. Hun kunne ikke huske alle de forskellige priser i butikken og fik besked om derfor bare at sælge hver vare til en 10'er. En succes var grundlagt.

Tiger-kæden solgte han og familien for ni år siden. Ved salget udgjorde Tiger-kæden 900 butikker i både Europa, Japan og USA. Danskerne og siden udlandet tog imod konceptet med åbne pengepunge. Efterfølgende har Lennart og familien skabt sociale fællesskaber med det moderne forsamlingshus på Vesterbro, Folkehøst Absalon i en nedlagt kirke, de to hoteller i Hornbæk, Hornbækhus og Villa Strand og siden 2020 Kanalhuset på Christianshavn.

Og hvad så nu - du har jo en drøm om, et bordtennis-

Lennart får et bredt smil og siger med stor begejstring, at bordtennis har været en del af ham siden ungdommen. At bordtennis fylder meget i Absalon og hans drøm er at finde et sted kun til bordtennis, som udmærker sig ved at være sjovt, tilgængeligt for mange.

Det var lige ved og næsten med et hus i Købbyen, men det glippede. Nu holder han udkig efter et velegnet, centralt beliggende sted til sit ønskede bordtennis-projekt.

Men nu skal jeg altså hente mit barnebarn fra Skovbørnehaven, siger Lennart og tager selv vores kaffekopper med retur til hotelkøkkenet, før han venligt siger tak for nu.

Selv tak, siger jeg bare, efter en inspirerende stund med en ydmyg og passioneret hotelejer og iværksætter.

Bar og reception er slået sammen for en uformel velkomst
Spisestuen, hvor der er langborde til de ugentlige fællesspisninger
Der er personlig stemning i lejlighederne

Så er der sat åbent hus toiletter til alle køn på Refshalevej ud for La Banchina

Tekst og foto: Henning

Eventyrsti skal gøre det mere sikkert at færdes ved Christianshavns Skole Elevernes ideer skal forhindre trafikchaos ved skolen

Der kan næsten være trafikchaos om morgenen på Prinsessegade ved Christianshavns Skole, når en masse elever kommer cyklende, gående eller bliver sat af. Kan man gøre noget ved det? Det har nogle af de ældste elever på Christianshavns Skole arbejdet med at finde ud af, som en del af projektet Elever som trafik eksperter. Forleden fremlagde de deres ideer for de mindste elever fra 0. – 5. klasse og for Teknik- og Miljøforvaltningen i København.

En af ideerne var en eventyrsti ved skolen, der skal få nogle elever til at benytte den anden indgang, som kan fordele trafikken bedre. Den havde Freya Celina Lindahl Thyssen fra 6. C blandt andre været med til at opfinde:

“Jeg synes det var fedt, at vores ideer blev til noget. Vi fandt på ideen med en eventyrsti, der skal få flere elever til at bruge skolens anden indgang. Og sammen med en forfatter har vi

skrevet et eventyr, der skal gøre det mere spændende at gå den vej.”

Stien bag skolen er stille og rolig og ikke præget af det kaos, der kan være på Prinsessegade, men der er ikke mange elever, der benytter den. En anden ide var at etablere en afsætningszone for forældre, der skal aflevere børn i ladcykler. Eleverne har medvirket til at male ladcykelsymboler på asfalten, der markerer, hvor forældrene kan aflevere uden at skabe utryghed.

Den socialøkonomiske virksomhed Trafik i Børnehøjde og Cyklistforbundet står bag projektet på skolen. Trafik i Børnehøjde har arbejdet med trafik- og cykelprojekter og elevinddragelse på over 150 skoler. Indehaver af Trafik i Børnehøjde, Johan Heichelmann deltog også i arrangementet på skolen:

”Det var en superfin dag på skolen. Det kan være ret kaotisk om morgenen på Prinsessegade og eleverne havde virkelig engageret sig i arbejdet med at finde

nogle løsninger, og de kom med nogle meget spændende ideer. Der er store fordele i at involvere elever i at forme lokale trafikløsninger. Eleverne oplever, at det nytter at bidrage til at løse lokale problemer og at tage ansvar for samfundets problemstillinger. Og de sikrer det gode lokale løsninger, som ofte kan være et alternativ til dyre tekniske løsninger i kommunerne,” siger han.

Det bakkes op af skolepædagog på Christianshavns Skole, Danni Larsen:

“Det vigtige for mig er, at eleverne har fået ansvar for projektet. Det giver et stort ejerskab for eleverne, når de er med helt fra kortlægning af problemer til udførelse. Det er ikke nogle ideer, som de voksne har trukket ned over hovedet på eleverne. De føler at det er deres eget projekt.”

Cyklistforbundet er også en del af projektet, det fremmer nemlig cykling.

”Det gør en stor forskel for børns sundhed, når de cykler til skole. Men det skal føles

Freya Celina Lindahl Thyssen, Lilian Teirlynck og Vigga Bursche Larsen fra 6.C

trygt og sikkert, før man som forældre sender sit barn afsted. Derfor er det rigtig godt, at der sammen med eleverne er fundet gode løsninger omkring skolen. Og så håber vi selvfølgelig, at der er løsninger, som kan gøres mere permanente,” siger vicedirektør i Cyklistforbundet, Jane Kofod.

Lilian Teirlynck fra 6.C var en af de elever, der ivrigt deltog i arbejdet med at gøre det mere sikkert at færdes ved skolen.

“Jeg kunne godt lide, da vi skulle male træer til den fortryllede skov, og da vi skulle spraymale hinkeruder, som er en del af eventyrstien. I dag har vi læst eventyret højt for næsten alle klasser på skolen henne på stien.”

Elevernes forslag til løsninger blev indført midlertidigt, og er i brug de næste 2-3 måneder. Projektet evalueres herefter og det vurderes hvordan de forskellige parter kan bidrage med at gøre trafikken mere tryk.
Tekst & foto: Skolen

Freya læser eventyret højt for en skoleklasse foran et træ i den fortryllede skov

Trivselsfest efter corona

Tekst og fotos: Hanne

Christianshavns Skole søgte og fik en lille sum penge til at gøre noget socialt for eleverne efter de seneste års hårde corona-medlukninger. Tirsdag den 25. maj var der derfor fest på hele skolen, arrangeret af eleverne selv – med deltagelse af alle klassetrin.

Skoleleder Annie var meget glad for elevernes mange kreative ideer til en dag med mange aktiviteter, madboder, isvogn, orkester og – samvær:

Dagen viser, at vi arbejder

på tværs af klassetrin for at skabe en god skole med trivsel og god læring. Eleverne er dybt involverede i dagen og har selv stået for indholdet og hvad de enkelte klasser har bidraget med.

Kreativiteten i boder og underholdning var sprudlende og en tur gennem de to skolegårde viste et muntert udvalg af konkurrencer, hvor der ikke var egentlige præmier men stort engagement.

Christianshavns Skole er en såkaldt ‘rettighedsskole’, som der er 50 af i Danmark og Grønland.

Rettighedsskoler er udviklet af UNICEF og har til formål at forene elever, forældre, lærere og andet personale i et fællesskab, der er baseret på alle de gode værdier, der står i FN’s Børnekonvention. Skolen er baseret på rummelighed, respekt, tryghed, engagement og ansvarsfølelse på en meget konkret måde, så værdierne bliver mere end bare ord.

Der er udviklet forskellige materialer til de forskellige klassetrin, så eleverne lærer om deres rettigheder – og pligter.

Der var tænkt på alle præferencer i ‘pølseboden’.

Unikt japansk vartegn med Vandkulturhuset på Papirøen

Tekst og fotos: Hanne

SÅ er det første skridt mod Københavns nye vandkulturhus på Papirøen taget: 26. april blev grundstenen til det nye ikoniske byggeri nedlagt og dermed er der fløjtet til start af det 5000 kvm. store byggeri på Christianshavn. Ideen om Vandkulturhuset skyldes københavnernes egne ideer, som førte frem til at det japanske arkitektfirma Kengo Kuma & Associates og Cornelius Vöge i december 2017 vandt arkitektkonkurrencen om et vandkulturhus i "international særklasse". Der var 160 deltagere i konkurrencen.

Visioner og gode tanker muret ind

Ved grundstensnedlæggelsen var flere parter fra projekt og kommune inviteret til hver af medbringe en genstand, der i en særlig kasse mures ind i byggeriet og dermed vil være vidnesbyrd for mange generationer frem om, hvad det kommende vandkulturhus bliver bygget på af visioner og tanker:

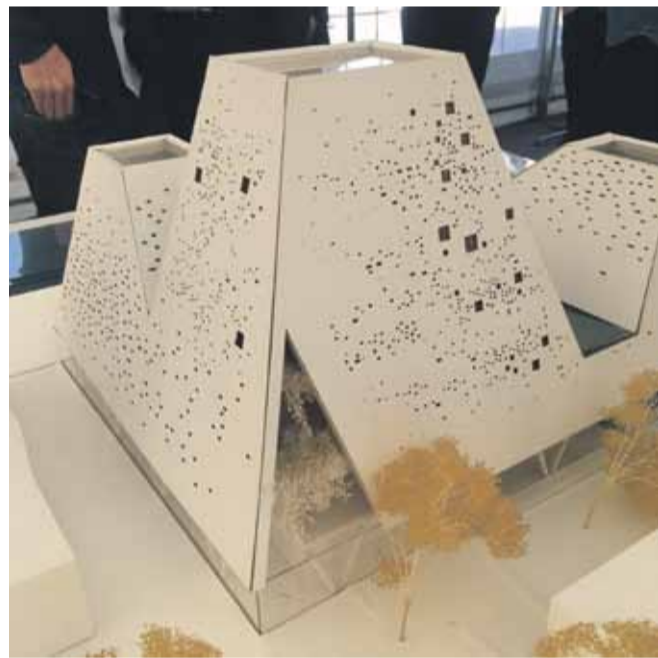
Overborgmester Sophie Hæstorp Andersen, Københavns Kommune, havde medbragt en flaske vand direkte fra havnen med en direkte reference til Køben-

havns udvikling fra industriel havneby til nu en rekreativ havn med bademuligheder overalt i havnen. Samtidig er overborgmesteren stolt af at kunne imødesee et unikt vartegn for havnen med.

Mie Nyegaard, Kultur- og fritidsborgmester, Københavns Kommune, havde valgt at medbringe et statusnotat om hele byggeriet – og en lille overraskelse. Hun medbragte også et håb om, at det kommende vandkulturhus vil sikre København en allround vandkultur i mange år fremover.

Arkitekt Yuki Ikaguchi, partner i Kengo Kuma and Associates, havde medbragt en figur, en japansk 'ånd', der beroliger og sikrer husets sikkerhed.

Adm. direktør Henrik Lehmann, Nordea Fonden, indrømmede, at han var lidt kedelig, idet han 'kun' havde medbragt penge. Dog var det ikke pengene, men beviset for donationen på 300 mio. kr., der blev muret ind – sammen med en badehætte.

Bestyrelsesformand Erik Jæger, Ejendomsfonden Vandkulturhuset Papirøen, var – måske i sagens natur – meget begejstret for det fantastiske hus, der nu er på vej og valgte at lægge en iPhone nyeste 2022-model i kassen.

Lovende arkitektur

Foreløbigt ser forslaget ikke bare lovende, men også opløftende ud. Et markant byggeri med tydelige aftryk fra japansk kultur i stil og enkelthed og samtidig storladent. Forslaget skitserer et 5.000 m² nyt vandkulturhus med svømme- og foreningsfaciliteter, en promenade og et havnebad på Papirøen, hvor både arkitekturen og visionerne for funktion og indhold af huset er udfordrende med skæve vinkler, særlige lysforhold og indbyrdes balance mellem bygningsdelene.

Projekteringen startede op i 2018 og er i november 2019 udbudt i totalentreprise. Byggeriet forventes færdigt i løbet af 2025.

Schedio er sammen med Henning Larsen Architects projekt- og bygherrerådgiver for Nordea-fonden.

Hvilken lighed er der mellem et cockpit og et orgel?

Jeg overvejede det febrilsk, da organist Søren Johannsen opstillede parallellen og venligt hjalp mig lidt på gled. Det at bringe et fly og et stykke orgelmusik i luften kræver, at man kan arbejde i flere dimensioner på én gang, at man har simultankapacitet. Jeg har et vagt indtryk af cockpittet med et kompliceret instrumentbræt, men foran mig står orglet med to etager tangenter, et sidestykke med 8 rækker á 5 porcelænsknapper, de såkaldte udtræk, og hertil kommer så fodpedalerne!

Søren Johannsen er uddannet organist, orkesterdirigent og har desuden flycertifikat. I 30 år har han fløjet privat, men engang stod valget mellem en uddannelse som erhvervspilot og musikken. Musikken vandt til glæde for de mange med deres gang i Christians Kirke. Og til glæde i andre sammenhænge. I skrivende stund lytter jeg for anden og ikke sidste gang til Matthæuspasjonen med Dorte Zielke på trompet og Søren Johannsen ved orglet. Betagende smukt.

Vejen til orglet gik over klaverspil hos en spillelærer, hvis mand var organist og gav timer i orgelspil. Efter gymnasiet hed det Konservatoriet.

Søren Johannsen spiller klassisk orgelrepertoire og forsikrer, at nodebilledet i kirkemusikken ikke er kompliceret. Hans yndlingskomponist er Bach, og han har spillet et marathon af Bachs samlede værker. I år 2000 fra kl. 5 morgen til 02:30! Hvem der bare havde været dér.

Ved siden af organistjobbet – og nej, organister arbejder ikke kun om søndagen, men til samtlige kirkelige handlinger, herunder bryllupper og begravelser – underviser Søren Johannsen i orgel på Sjællands Kirkemusikskole. Med sin hustru Dorte Zielke giver han koncerter landet over (se www.trumpetplayer.eu). Også det øvrige musikliv i kirken støtter han. Christians Kirke er som skabt til kammermusik. Lyden er fantastisk. Her afholder Kammermusikforeningen af 1887 ni årlige koncerter. De er yderst velbesøgte, men den store teaterkirke har plads til mange flere tilhørere, så kom og lyt.

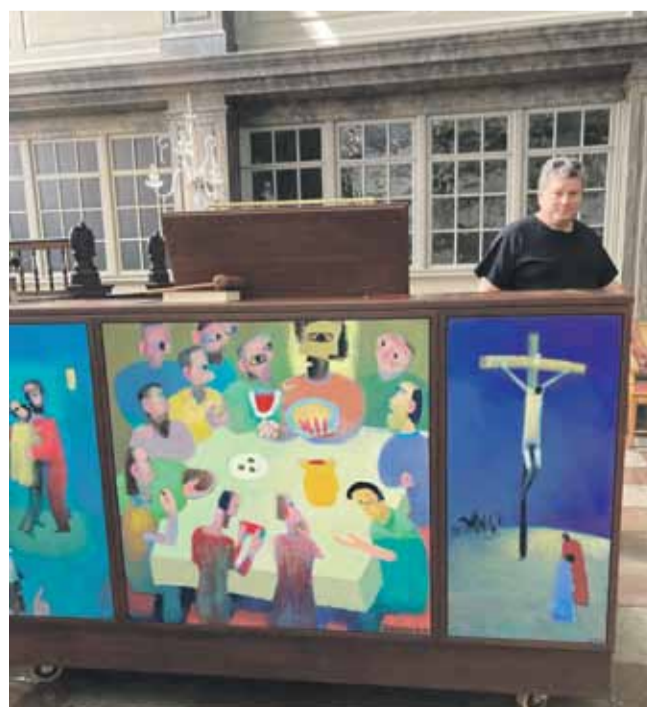
Søren Johannsens hjerte brænder for musikpædagogisk arbejde. Børn og unge skal opmuntres, og kirken byder på mulighed for koncerterfaring. 10 koncerter årligt i forbindelse med Steinway-konkurrencen, for ja, kirken ejer et Steinway-flygel. Det er en enestående mulighed at spille på. Prædebut koncerterne foregår i samarbejde med Konservatoriet.

Christians Kirke, tegnet af Eigtvad, stod færdig i 1759, men det flytbare spillebord er af nyere dato. Et orgel holder i 100 år, og hvert orgel er specielt bygget til den enkelte kirke. Spillebordet på hjul er forbundet til orglet med et kabel. Placeringen på gulvet giver fællesskab med menigheden, men ved begravelser sidder organisten oppe over prædikestolen for ikke at flytte fokus fra kirkehandlingen.

Bag lågerne på spillebordets front gemmer sig Jørgen Haugan Sørensen's triptykon: et tre-fløjet værk med bibelske motiver, farvestrålende og smukt.

Der er ingen ende på overraskelserne i Christians Kirke.

Tekst og fotos: Susanne

GLARMESTER

G. Madsen & Sønner A/S
Dronningensgade 55
Tlf. 32576080
Mand.-fred. 8-16.30

Filial:
Kongevejen 11
Tlf. 32 53 61 60

Termoruder
Reparationer
Forsatsruder
Tilskæring af glas
Indramning
Spejle
Opspænding af
plakater
Ventilatorer
Aluminiumsfacader
Hærdet glas døre
Skafor Godkendt

Mand.-fred. 10-16.30
Lørdag 10-13.00

**Alt i glarmesterarbejde
FORLANG TILBUD**

Biltdf: 40 13 76 96 & 40 13 78 17

**BUTIKSRUDER PÅ LAGER
SKIFTERAMMER HAVES I ALLE MÅL**

Først skibet, så de andre, og så dig selv.

Sådan lyder mottoet for skoleskibet Georg Stage, der i maj rundede de 140 år. Hundrevis af tidligere og nuværende elever og besætningsmedlemmer deltog i fejringen på Nyholm, hvor der også var ministre og repræsentanter for fonde der støtter skoleskibet. I øjeblikket er der bevilliget penge til to årlige togter og det skulle der gerne blive ved med. Gennem årene har der været 11.000 elever, der er uddannet til søfolk og søfarende.

I dagens anledning udkom der også en stor bog om Georg Stage forfattet af direktøren Asser Amdissen.

Foto og text: Asbjørn Kaasgaard

Georg Stage 2022

Georg Stage, verdens ældste civile skoleskib, er på sommertogt, for tiden i Østersøen på vej til Stockholm, hvor skibet vil ligge 5. juni – 8. juni.

Store Vinkedag markerede afsejlingen fra København 26. marts, og efter sejltræning i Isefjord gik rejsen til Sønderborg, Edinburg, Cobh, Portsmouth, København og 140 års jubilæum.

Fra Stockholm fortsætter rejsen til Turku, Christiansø

med eksamen, Nyborg 5. - 7. juli hvor Tour de France i år starter, Esbjerg 6. 8. juli med Tall Ships Race og afslutning af årets togt.

Det første Georg Stage blev bygget i 1882, og det nuværende skoleskib blev bygget 1934 på Frederikshavns Værft og Flydedok. Skibet er, inkluderet bovspryd, 54 meter langt i vandlinjen og 8 meter bredt. Det kan sætte 20 sejl og har ca. 7.000 meter tovværk. Det medbringer 2

rojoller, 1 motorbåd og 6 stk. 25 mands flåder.

Skibet har en Volvo Penta Commonrail hjælpemotor på 500 hk/1378 kw og en dieseloliebeholdning på 500 liter. Ferskvandsbeholdningen er på 55.000 liter.

owu

Sofies Jazz klub præsenterer Copenhagen Jazz Festival 2022 på Sofiekælderen

På Bolværket // Aftenkoncert

1. Juli

Jacob Dinesen 3 // Jan Kaspersen 5

2. Juli

Niclas Campagnol 3 // Jesper Thilo 5

3. Juli

tba/Jacob Dinesen 4

4. Juli

Niclas Campagnol 3 // Kresten Osgood 5

5. Juli

Gabor Bolla 3 // Romme/Artoed/Moseholm feat. Victor Lewis

6. Juli

Tomas Franck 3 // Sophisticated Ladies + Christina Dahl

7. Juli

Sophisticated Ladies // Hess/Mommaas 4

8. Juli

Gabor Bolla 3 // Mogensen/Bergonzi 4

9. Juli

Det Hemmelige Big Band // Nulle og Verdensorkestret

10. Juli

Jacob Dinesen 3 // Tomas Franck New Quartet

Alle koncerter begynder kl. 2100, Udendørs dog kl. 15

Entré: 100,- (mdl. og stud. 70,-). Udendørs gratis.

Foreløbigt program - Ret til ændringer forbeholdes.

Sofies jazz klub glæder sig til den årlige jazzfestival. Her ses det foreløbige program – husk at skrive datoerne for, hvad du vil høre, ind i kalenderen!
Sofie.

Mysteriet om de hærgede træer på Overgaden oven Vandet

På Redaktionen tror vi på Loch Ness-uhytet, alene fordi det er en god historie, og dem elsker og jagter vi selv. Men vi tror ikke på, at hunde går med kniv og har præcisionsøjemål, når det gælder afbarkning af træer. Hunden, specielt hanhunden, er træets bedste ven. Så hvem står bag dette desværre nok vellykkede mordforsøg?

Barken er træets hud og som hos mennesket nødvendig for overlevelsen. Tak til de snarrådige kvinder, der har pakket træerne ind. Vi håber, at deres indsats ikke har været forgæves. Hærværket er meldt til både politi og kommune.

Christianshavn er et vidunderligt brostens kvarter og overraskende grøn i betragtning heraf. Beboerne planter roser mm. de mest utrolige steder, og langs kanalen har vi de skyggefulde træer at sidde under. Nu har vi måske to færre, og en asocial beboer kan måske glæde sig over en bedre udsigt? Uden grønt? Det er så lidt christianshavnerånd, at det gør helt ondt.

Tekst: Susanne

Fotos: Henriette Nolsøe

Hvor meget forurening skal vi leve med

Allerede nu kører der mange lastbiler ud til Refshaleøen. Formålet er at transportere jord til etableringen af vejen fra Prøvestenen (Benzin øen) over indsejlingen til Margretheholm Havn og videre forbi tørdokken på Refshaleøen ud til lokaliteten, hvor Lynetteholm skal etableres.

Det skaber voldsom forurening dels i København/Amager, dels på Margretheholm og endelig også på Refshaleøen. Alene på Margretheholm bor der 2000 mennesker, og lastbilerne kører hele vejen langs bebyggelsen. Lastbilerne kommer fra forskellige steder, men de kører alle via Forlandet og Refshalevej til Refshaleøen.

Den seneste forskning

omkring forurening fra biler peger på, at forureningen og klimabelastningen kommer 3 steder fra. Der er forurening fra udstødningen, En lastbil der har en last af den størrelse, der køres med her, kører 3 km på 1 liter diesel. Så forureningen fra udstødningen er markant. Der kommer også partikler fra bremseklodserne, når bremserne benyttes. Her er tale om en væsentlig større forurening sammenlignet med en personbil. Den seneste forskning viser, at der kommer en markant forurening af partikler, når gummidæk kører på asfalten. En personbil har 2 hjulsæt og dermed 4 dæk, der er med til at sende asfalt- og gummipartikler ud i luften. De lastbiler, der transporterer jord til

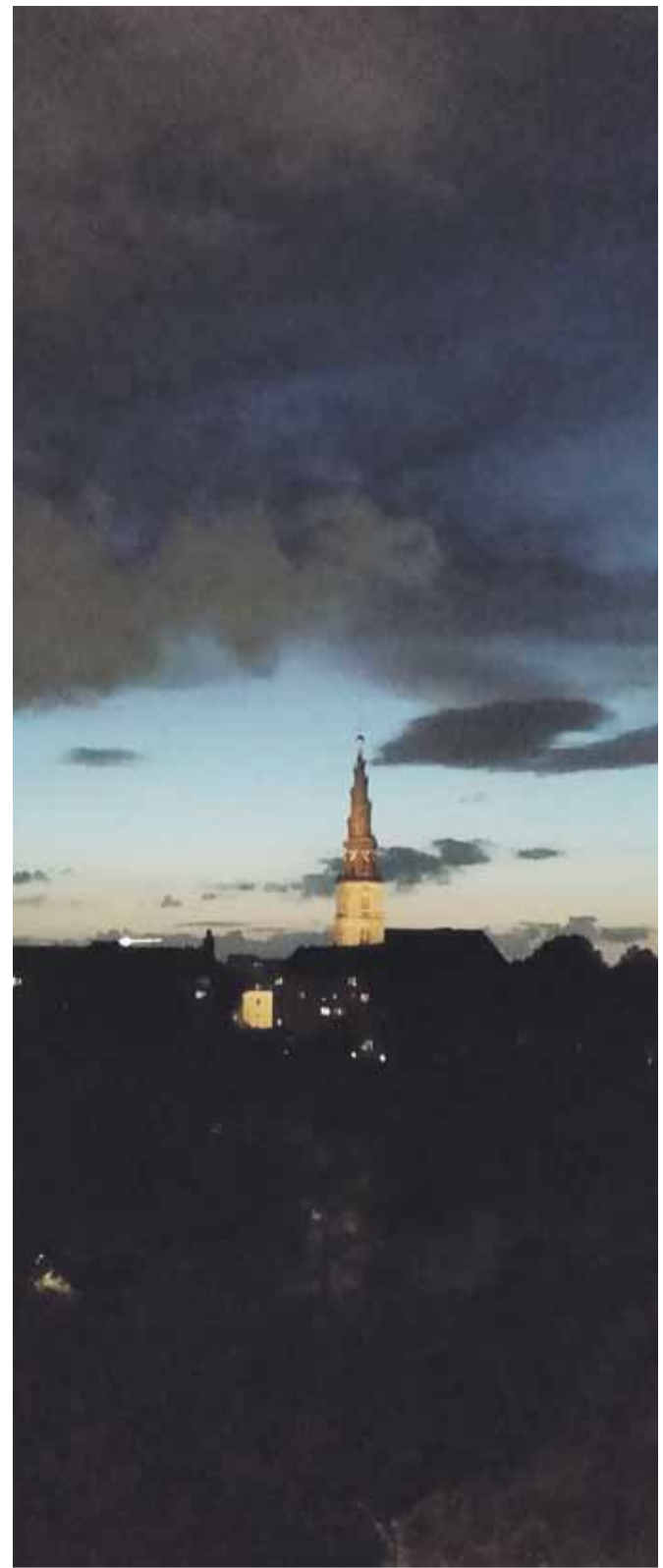
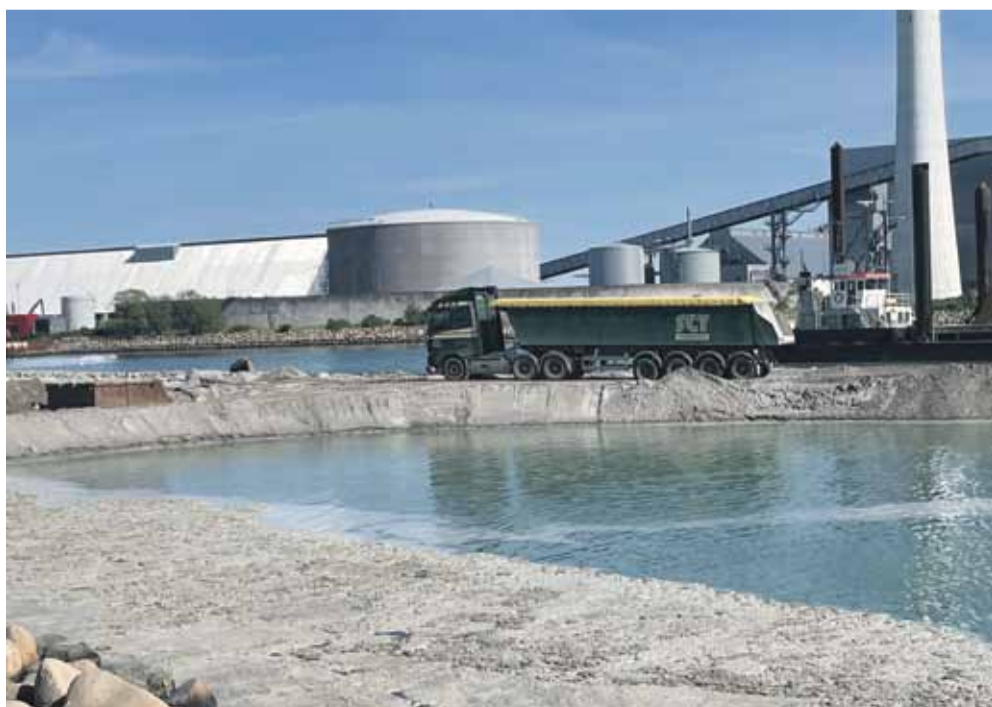
By og Havns projekt, har 7 hjulsæt – altså 14 dæk der slider på asfalten. Dækkene i sig selv er betydeligt større end på en almindelig bil. Når lastbilen kører tom tilbage, har den typisk hævet 2 hjulsæt, så der her "kun" er 10 store dæk, der slider på asfalten.

Ud over disse 3 forureningskilder på biler er der en ekstra på lastbiler. De fleste kører med åbent lad, når de ankommer med jord. Jorden er i mere eller mindre grad forurennet – der er selvfølgelig en grænse for, hvor forurennet jorden må være, men forurennet er den. Når man passerer af en fyldt lastbil, så vil der fyge støv fra jorden ud i omgivelserne. Så ud over at blive udsat for de almindelige forureninger (ud-

stødning, partikler fra dæk/asfalt samt partikler fra bremseklodser) så bliver beboerne også blive udsat for partikelforurening fra den jord, der køres ud til Refshaleøen. Til gengæld kører hovedparten af de lastbiler, der kører tomme tilbage, med overdækning på?

Da alle lastbiler kører via Forlandet/Refshalevej, vil der være et enormt slid på asfalten. Det må således forventes, at asfalten hurtigt bliver så slidt, at den skal udbedres. Noget som By og Havn formodentlig ikke har tænkt sig at betale for. Så det havner hos skatteyderne i Københavns Kommune. Ligesom forureningen.

Tekst og foto: Henning

Der er altid dramatik...
..... over Chr.havn, også denne Kr. Himmelfartsdag.

Venlig hilsen Jonna Sandø Vermlandsgade

"A rose is a rose is a rose" - or is it?
Citatet stammer fra
Getrud Stein, som en
del af et digt fra 1913.
Roser kommer jo i
utrolige mange farver,
dufte og
størrelser. Og alle
er de jo smukke på
hver deres måde.
Jeg ønsker alle læsere
en god sommer her i
de lyse nætters
tid.
Hildur H. Jóhannes-
dóttir